

నవతెలంగాణ

నోపతి

6 జూన్ 2021

భారతదేశ
శార రుంధాలయ చట్టాల పనితీరు

సీనాగుష్ట్
సినీవనిలో రెబల్

నీటి పక్కలు ఎప్పుడూ నిరుత్సాహ పరచవు. ఈ రోజు కొన్ని పక్కల్ని తీశాను. ఈ రోజు తీసిన పక్కల్లో Purple Moorhen ఫోటోలు ఇవి. ఇవి పేరుకు తగ్గట్టు మన కోడి సైజ్లో ఉంటాయి. Common Moorhen కూడా ఉంటుంది, కానీ ఇదే అందంగా ఉంటుంది. పక్కి ఈకలు ముఖ్యంగా పర్పల్ రంగులో కాస్తు బూడిద రంగు, కాస్తు నీలం కలగలిసిన వింత shining తో ఉంటాయి. ముక్కు మీద ఎర్పి బుడిపే బీనికి ప్రధాన ఆకర్షణ. తోక కింద తెల్ల గా ఉంటుంది. కాళ్ళు ఎరుపు రంగులో ఉంటాయి. ఇది నీటి పరిసరాల్లో ఉండే నాచు, గుర్తపు డెక్క ఆకు, గడ్డి లాంటి పచ్చని ఆకులలోనే ఉంటుంది. కొద్ది దూరం మాత్రమే ఎగర గలుగుతుంది. ఇది దాదాపు అన్ని ప్రాంతాల్లోనూ కనపడుతుంది. సరే, పీటి ఫోటోలు కొన్ని మీకోసం...

- ఎస్.ఎస్.బి.గేరా
9492922492

@Ssb Gera

ఆపత్తి (కథ) : ఉష్ణుల పద్ధతి 5

సీనాగుప్రా

సినీవనిలో రెబల్

(కవర్సెషన్) : హాచ.

రమేష్‌బాబు 10

**పేర శ్రీ కోసం న్యాయ
ఎస్‌రాటం చేసిన గొప్పింటి
కోడలు "దామిని" (ఆమె
సినిమా వ్యాపారా) : పి.జీవ్తి**

మధ్య పేజీల్లో....

**భారతదేశ పొర గ్రంథాలయ
చట్టాల పని తీరు
(ప్రత్యేక వ్యాసం) :** డా. రఘుకుమార్ చేగోసి

17

నెమలీక 20

**శకునాల రాజు (గవ్వక) :
పుష్టిల కృష్ణమూర్తి 22**

పదకేళ 24

**సిమిక్ (కెష్టికాలం కాలిమి -
త్వాగాల శిఖరం సర్ఫ్‌దేవర్ భట్ట
రామినాథ్‌టి జీవిత్‌టి) 25**

**తిథి వారం కవిత్వం (తిథి వీధులకు
విమైంది..?!, అక్షరాల
సాహచర్యం) 26**

వెంటాడే వాక్యాలు

సైకిలు

అంతరంగరం

మనుషుల శక్తినే దూరాలను గెలుచుకునే మొదటి ఆధునిక వాహనం సైకిలు. జూన్ మూడు ప్రపంచ సైకిలు దినోత్సవాన్ని జరుపుకోవాలని 2018లోనే యు.ఎన్.వో ప్రకటించింది. సైకిలు గురించిన జ్ఞాపకాలన్నీ చిన్ననాటి కాలంలోకి తీసుకుపోతాయి. సైకిల్ అనేది ఒక కాలానికి గుర్తు అంటే ఆనాటి కాలంతో సైకిలుతో మనుషులకు గల సంబంధాలు ఆనాటి మనుషుల అనుంబంధాలు కూడా జ్ఞాపకాల్లోకి వస్తాయి.

ప్రపంచంలోనే మొట్టమొదటి సారిగా మనిషి రవాణాకు, స్వంత శక్తితో నడిచే వాహనాన్ని జర్మన్ 1817లో కనుగొన్నారు. సైకిలు అనే పేరును ప్రాస్టిలో 1860లో ఖరారు చేశారు. సైకిలు వాడకం అనేది ఆ రోజులలో డబ్బులున్న వాళ్ళకే సాధ్యమయ్యేది. కానీ తర్వాతర్వాత, చాలా తక్కువ ఖర్చుతో మనుషుల వాహనంగా బహుళ ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చింది. ఏ వాహనమైనా మనుషులకు పెరాదానిచ్చేది గానే చూడబడుతోంది. సైకిలు తర్వాత స్కూటరు, మోటారు సైకిలు, ఇప్పుడు కారు స్థాయి బేధాలతో వాహనాలుగా వున్నాయి.

కానీ సైకిలు అనేది సామాన్యులు కూడా కొనగలిగిన వాహనంగా మారటంతో, సామాన్యుల వాహనంగా దానికి పేరు పడిపోయింది. ఒక్కసారి కొనగలిగితే మన శారీరక శక్తినుపయోగించి ఎంత దూరాలైనా వెళ్ళి రావచ్చి. ఇప్పటి వాహనాలలూ పెట్రోలు, డీజీలు ఖర్చులుండపు. అంతేకండా పర్యావరణ పరిరక్షణ వాహనంగా కూడా సైకిలుకు పేరున్నది. చమురుతో నడిపే వాహనాలతోనే నేడు ప్రపంచం తీవ్ర మైన కాలుష్యాన్ని ఎదుర్కొంటున్నది. వందల యేళ్ళగా మానవ కోటికి కాల, దూరాలను జయిస్తున్న సాధనం సైకిలు.

నాకు తెలిసి మా నాన్న కొన్నది ర్యాలీ సైకిల్, మొట్టమొదట మా ఇంటి వాహనం అది. రోజు పొద్దుటే సైకిల్ తుడవటమనేది నా పనిగానే వుండేది. దాన్నిక అపురూపంగా చూసుకొనేవాళ్ళం. రిమ్ములు మెరిసి పోయేట్లు తుడిచి దాని అందానికి మురిసిపోయేది. ఆ తర్వాత సైకిల్ అట్లాస్, ఈ అట్లాస్ సైకిల్ మీదనే ముందుగా నేను కాయించ తొక్కడం నేర్చుకున్నది. దూరాన్ని జయించడంలోని విజయగర్వం ఆనాడు అనుభవించాము. ఆ తర్వాత పౌర్యులన్ సైకిలు, హోర్స్ మొదలైనవెన్నే వచ్చాయి. అమ్మాయిలకు కూడా అనువైన సైకిల్ పైకిశ్చ వచ్చాయి. పైకిశ్చ అమ్మాయిలు సైకిలు తొక్కడమనేది అబ్బాయిలకు సమానంగా సమానతను సాధించిన దానికి గుర్తుగా వుండేది. సైకిలు ఘాపులలో గంటకు ఇంత అని సైకిళ్ళ అద్దెకు ఇచ్చేవారు. ఆ అద్దె సైకిళ్ళపైనే విద్యార్థి సంఘ కార్యకలాపాల కోసం చుట్టుపక్కల ఊర్లకు తిరిగి వచ్చే వాళ్ళము.

ఆనాడు సినిమాల హీరోలు, హీరోయినులు కూడా సైకిళ్ళనే వాడేవారు. సైకిల్ పై వస్తేలాడి పోతున్నది, రయ్యమని పిట్టలాగ పోతున్నది, నడుమంత వంచుకుని, నాజూకు పెంచుకోని రోడ్డుంత నాదన్నది, అడ్డాలే లేవన్నది' అంటూ రాజబాబు పాడే పాట ప్రసిద్ధమైనది. 1983లో సినిమా కథా నాయకుడు ఎన్.టి.రామారావు రాజకీయాలలోకి వచ్చి పార్టీ స్టోర్స్ స్టోర్స్ ఎనిమిది నెలల్లోనే అధికారంలోకి వచ్చిన తెలుగు దేశం పార్టీ ఎన్నికల గుర్తు సైకిలే. సైకిల్ అనేది సామాన్యులకు చెందినదిగా వారి ప్రతీకగా ఉండటం వల్లనే దానిని ఎంపిక చేసుకున్నారు.

ఇక అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదం కమ్యూనిస్టు దేశమైన కూబా మీద అనేక ఆంక్షలు విధిస్తూ, ఆర్థిక నిర్వంధానికి దిగినపుడు, దేశాన్ని రక్షించుకోవటానికి అధ్యక్షుడు ఫిడేల్ కాస్ట్రో, పెట్రోలు వాహనాలకు బదులుగా దేశ ప్రజలందరినీ సైకిళ్ళ వాడమని కోరారు. అందుకునుగుణంగా ప్రజలు, ఉద్యోగులు అధ్యక్షుడితో సహా సైకిళ్ళ వాడి దేశాన్ని ఆర్థిక సంకోభాన్నిండి రక్షించుకున్నారు. సైకిలు సామాన్యుల గుర్తుగా ఉండటం వల్లనే అనేక మంది నాయకులు, ముఖ్యంగా వామపక్ష, కమ్యూనిస్టు నాయకులు సైకిలు యాత్రలు చేసి ప్రజల మంచిచెడ్డలను తెలుసుకోవడం చూశాము. ఆనాడు పార్లమెంటులలో ప్రతిపక్ష నేతగా వున్న పుష్టులప్పటి సుందరయ్య గారు కూడా పార్లమెంటుకు సైకిలుపైనే వెళ్ళేవారు. అది చూసి అప్పటి ప్రధాని నెప్రూలా పార్లమెంటు ఆవరణలో సైకిలు స్టోర్స్ న్నాండును ఏర్పాటు చేశారట. సైకిలు గుర్తు చేసుకోగానే దాని చుట్టూ వున్న చరిత్ర కళ్ళ ముందు తిరుగుతుంది.

పల్లవి : ఎవరి కోసం, ఎవరి కోసం...
 ఈ సైబర్ కేఫ్, ఈ ఇంటర్నెట్
 ఈ స్మార్ట్, ఈ వైప్లై, ఈ వాట్స్‌ఏప్
 ఈ జీబిల్ డాటా
 ఎవరి కోసం ఎవరి కోసం

చరణం 1: ఫేస్‌బుక్ నువ్వే చూపెట్టి

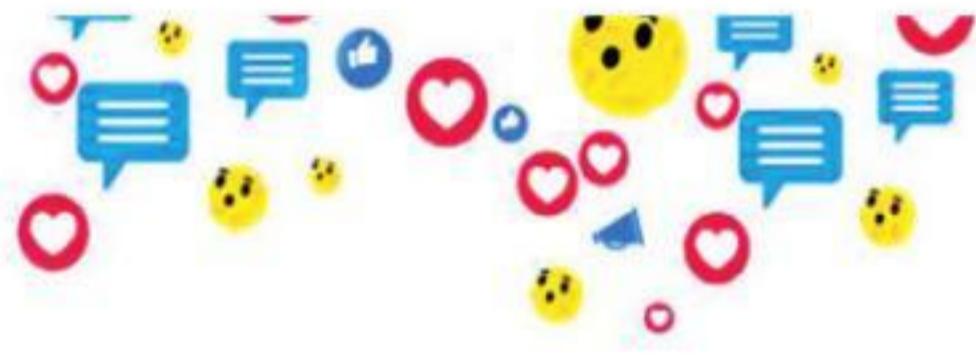
చదువుకుంటున్న వాడిని చెడగొట్టి
 'మిన్ కాల్' ఇవ్వలేని బిచ్చగాణి చేసావు
 నువ్వు ఇవ్వంది దాచలేను
 ఇంకా ఎవ్వర్నీ అడగలేదు
 'కార్డు' నీకు ఇచ్చాను
 బ్యాంక్ భాళీ చేసావు !

చరణం 2: ఓర్స్‌లేని ఈ “పబ్” ప్రశయంగా మారని
 నా లవర్ లేని ఈ “మట్టిప్లైస్”
 తునాతునకలై పోనీ
 కూలిపోయి బూడిదె మిగలనీ

చరణం 3: “హగ్గి” నాకు ఇమ్మున్నాను

“ఫ్ల్యూ” దారి చూపావు !
 “అరువు బైకు” వాడనన్నాను
 కారు వాడికి జెండా ఊపావు
 నీకు ప్రేమ అంటే నిజం కాదు
 నాకు FB ఒక్కటే దిక్కు కాదు !
 నీ “వాల్ పేపర్” తో తిరిగాను
 వాల్కి సున్నుం కొడుతూ మిగిలాను !
 ఎవరి కోసం ఎవరి కోసం

- మూల వీరేశ్వరరావు
 veeru16@gmail.com

సోపతిష్టై మీ స్వందనలు sopathisunday@gmail.comకు పంపించండి.

రైతు

భూమినీ, సముద్రాన్ని రాజు పరిపాలించవచ్చు గాక
 డాబు దర్శంతో ప్రభువు జీవించవచ్చు గాక
 సైనికుడు లీవితో సాగొచ్చు గాక
 నావికుడు సముద్రాన్ని చుట్టి రావొచ్చు గాక
 అది కావొచ్చు ఇది కావొచ్చు
 ఎవరు ఏమైనా కావొచ్చు గాక
 అయితే, వీరందరికి బువ్వ పెట్టేది రైతు

రచయిత ఆలోచించవచ్చు
 కవి గానం చెయ్యివచ్చు
 శిల్పి అధ్యాత్మమైన కళాఖండాలు శిల్పించవచ్చు
 పైయ్యరాలు సప్పణత చేకూర్చవచ్చు
 న్యాయవాది ఉద్వేగంగా వాదించవచ్చు
 లేత వయసుకే పెద్ద అవకాశం దొరకవచ్చు
 ఎవరు ఏమైనా కావొచ్చు గాక
 అయితే, వీరందరికి బువ్వ పెట్టేది రైతు

వ్యాపారి కొనవచ్చు అమ్మవచ్చు
 ఉపాధ్యాయిని తన బాధ్యతను చక్కగా నెరవేర్చవచ్చు
 మనుషుల రోజులన్నీ కష్టాల్లో ఉండొచ్చు
 లేదా సంతోషంలో గడపాచ్చు
 రాజు నుంచి పేద దాకా
 ఎవరు ఏమైనా కావొచ్చు గాక
 అయితే, వీరందరికి బువ్వ పెట్టేది రైతు

రైతు శ్రమ ఎంతో ప్రశస్తమైనది
 ఆకాశం, భూమితో అతని పచ్చిక బయట్లు
 ఎండా వానతో అతని పచ్చిక బీళ్లు
 అంతేగాదు,
 అతను పొందిన దానికి ఎవరూ నష్టపోలేదు
 మనుషులు లేవవచ్చు, పడిపోవోచ్చు గాక
 అయితే, వీరందరికి బువ్వ పెట్టేది రైతు

మన కోసం గోధుమలు, వరిని నాటి
 పండ్లను, పాలను, మాంసాన్ని కనుక్కున్న మనిషికి
 దేవుని ఆశీస్సులు
 అతని జేబు నిండాలి
 అతని హృదయం వెలుగుతూ ఉండాలి
 అతని పాడి పంటలన్నీ సమృద్ధి కావాలి
 విత్తదానికి సిద్ధమైన అతని చేతులకు ఆశీస్సులు
 రైతుకు ఆశీస్సులు
 అతను మనకందరికి బువ్వ పెడుతున్నాడు
 (ది ఫార్మా - ఇంగ్లీష్ కవితకు స్వేచ్ఛనసరణ)

- కృపాకర్ మాదిగ, 9948311667

“గంగ దేవమ్మ జాతరొస్తుంది. నా జిడ్డ అనితమ్మకు పట్టులంగా వోణి తేవాలె. పొద్దుగాల లేశి మిరాలగూడెం పోయి పెద్ద ఔపుల కొనుకొస్తు. పట్టులంగా వోణేసుకొని నా జిడ్డ సదుస్తుంటే అష్టం లచ్చమమ్మారు సట్టింట తిలిగినట్టు ఉంటది” అని పొద్దంతా పొలం పనులు చేసి అలసిపోయి ఇల్లు చేలి ఇంత అన్నం తిని ఆరుబయట వాళ్ళన నులక మంచం మీద ఒలిగి తనలో తాను మాట్లాడుకుంటూ నిద్ర పోయిందు కాశయ్య.

తనకున్న రెండెకరాల పొలంను భార్య సత్తెమ్మ, ఒక్కగానొక్క బిడ్డ అనితల సాయంతో పండించుకుంటూ ఉన్నంతలో నిమ్మలంగా జీవితం సాగిస్తున్న సన్నకారు రైతు. కాశయ్యకు భార్య, బిడ్డలంటే పంచప్రాణాలు. అంతేకాదు చుట్టూలన్నా చాలా ఇష్టం చూపించేవాడు. ఎంత మంది చుట్టూలుంటే అంత ధైర్యం అనుకునేవాడు. తన ఒక్కగానొక్క బిడ్డకు వాళ్ళంతా అండగా నిలుస్తారనుకొని బీరకాయ పీసులా ఎంత

కథ

- ఉపుల పద్మ

9959126682 & 8340933244

నోరాగక చెప్పున్న

“సరే మరి తల్లి బిడ్డలు పనులు సూసుకోరి నే పొయ్యెస్తు”.

“అనితమ్మ ఇయ్యాల ఎండ బగ్గ గొడుతుంది. నువ్వు ఇంటి కాడనే ఉండు. నేను పొలంకాడికి పోయి దబ్బున వస్త.”

“అట్టే అమ్మా. నేను నువ్వుచేసరికి సందేగాకిలి తీస్త. ఆకిట్ల నీళ్ళ సల్లుత”.

“పొయ్యెస్తు బిడ్డ, భద్రం”.

* * *

అనిత ఇంటి పనంతా చేసి తల్లిదండ్రుల రాక కోసం ఎదురుచూస్తుంది.

గన్న కానుంచే “బిడ్డ! అనితమ్మ! నాయిన వచ్చినాడె?”

“ఏడమ్మా! ఇంకా రాలే”.

“వస్తుడులే తల్లి యాల్లయింది వస్తుడు”.

“అమ్మా నాయిన్నే సూరెండ్రు నాయిన నీకు. ఏమేం దెబ్బినపు? ఇటీయ్య సంచి”.

“అబ్బి నా లంగా సూపరుంది నాయిన”.

“మస్తు నచ్చింది”.

“ఇంగ నువ్వు మురుసుడు మీ నాయిన సంబురం బానే

ఆది

దూరపోశ్చ అయినా నా వాళ్ళే అన్నట్టు భావించే సగటు మనిషి.

* * *

కోడికూతతో మేల్కొన్నాడు కాశయ్య.

“సత్తెమ్మా ఇయ్యాల నువ్వే పొలానికి పో. నేను మిరాలగూడెం బోయి మన అనితమ్మకు మంచి బట్టలు కొనుకొస్తా, అట్టే జాతరకు మన సుట్టులందరిని పిలవాలె గదా వంటకు గావల్చిన ఉప్పు పప్పులన్నీ తెస్తా. రేపు లేదు ఎల్లుండేనాయె జాతర. ఎల్లుండి పొద్దుగాలనే రమ్మన్న సుట్టులందరిని.”

“సరే సరే ఇంగ నేను పొయ్యెస్తా. సంచి దేపోవే”.

“ఇగబట్టయ్య సంచి. నువ్వు కుడుమంటే పండగంటవు అయ్యాల కియ్యాలకు పండగని, జాతరని ఏదో తీర్గ సూట్టాల్ని పిలుస్తనే ఉంటవు. ఇగ నాకు పొయి కాడ పనే పని. తేపో సమాను. కానీ మన అనితమ్మకు మాత్రం మంచి రేటుకల్ల బట్టలు కొనుక్కరా. నేను పొలం పని సూసుకుంట”.

“నాయిన! ఓ నాయిన!”

“పచ్చ రంగుకు ఎర్రంచు ఉన్న లంగా వోణి సెట్టుతే. నాకు ఆ రంగు చానా ఇష్టమని నీకు తెలుసుగా. అదే తెస్తవులే

ఉంది గని ఎల్లుండి గంగదేవి లగ్గం గదా అయ్యాల ఏసుకుండువు. లోపల దాపెట్టి నాయినకు, నాకు ఇంత చాయి సుక్క తేపో బిడా”.

“అట్టే అమ్మా “

సత్తెమ్మా!

మన వెంకయ్య

బావ ఏములపెల్లిల మంచి

సంబంధం ఉండని చెప్పిందే. మన

అనితమ్మకు పెండ్లి చేద్దాం. పక్కారే కాబట్టి

ఎప్పుడంటే అప్పుడు బిడ్డను సూశి

రావొచ్చు. ఒక్కడే పిల్లగాడట.

ఏమంటవే?

“ఇంతకు ఎన్ని పైనలు కర్ణయినయయ్యా?”

“ఎన్నో లేవే

గదంత

నో నఁ

సూశు కుంట.

సువ్య మాత్రం బిడ్డని

మంచిగ తయారు చేయి. సుట్టలకు

మాట బోకుంట వండి పెట్టు. ఒక్క యాట పోతును కొనేది మిగిలింది. గొర్ర బేరగాడు ఎల్లయ్య ఇంటికి పోయి ఒక చిన్న పాటిది మేక పోతు ఉందేమో జెర్ర అగ్గవకు బేరమాడి తెస్త. రేపు ఇంటి ముంగల గుంజలు పాతి పందిరెయ్యాలే. నలుగురోచ్చినా కూసుం ఉందుకు బాగుంటది. ఎల్లయ్య ఇంటి దాన్న పొయ్యెస్తనే”.

* * *

జాతర సంబరమంత కాశయ్య ఇంట్ల కొట్టొచ్చినట్లు కనిపిస్తుంది. ఏర్పాట్లన్నీ పూర్తయినయి.

సుట్టలంత ఒకరో కరిగా రావడం తో కాశయ్య ఇంట్ల పండుగ వాతా వరణం నెలకొంది.

లంగా వోణి ఏసుకున్న అనితలో నిజంగనే లక్ష్మిక్ష ఉట్టి పడుతుంది. కాశయ్య కుటుంబం, వచ్చిన సుట్టలు అంతా జాతర జరిగే గుడి కాడికి పోయింద్రు. దేవుని కళ్యాణం కన్నుల పండుగగా జరిగింది. గుడి మాన్యంతో అందరికీ భోజనాలు కూడా పెట్టింద్రు. అంతా తిని మళ్ళీ కాశయ్య ఇంటికి చేరింద్రు. తెల్లారి అగ్గి గుండాలు చూసి సల్లబడ్డంక గానీ ఎక్కడోళ్ళు అక్కడకి పోరు. సాయంకాలం అయింది.

దూరపు సుట్టం వెంకయ్య కండ్లన్నీ అనిత మీదనే.

ఆగబట్టలేక వెంటనే “కాశయ్య బావ! అనితమ్మ పెండ్లి చేయవా ఏంది. పెండ్లీడు పిల్లను ఇంట్ల బెట్టుకొని గింత పికరు జేస్తులేవు. ఏంది బావా! పిల్లగాడిని నాకు చెప్పకుండనే దోలాడినవా ఏంది”

“అయ్యా! గట్ట మాట్లాడతపు ఏంది బావ. అనితమ్మ పది సదివి ఏడాడేగా అయ్యాంది. పెండ్లి గురించి ఇంకేం సోచాయించలేదు బావ”

అవునా, సరే బావ మంచి పిల్లగాడు ఉన్నడే. మా ఊర్ల ఈరమ్మ అని నాకు దూరం చుట్టుమే. ఆమెకు ఒక్కడే పిల్లగాడు. ఆళ్ళకు గూడ ఇంత పొలం ఉంది. ఆ పిల్లగాడు గూడ పది సదివిండు. ఎవుసాయం పని అంత నేర్చుకుండు. మీ తాకతుకు ఆళ్ళ ఆళ్ళ తాకతుకు మీరు సరిపోతరు. ఎక్కువ సంబంధాల జోలికి పోయి ఏడ నెగుల్లతు. చిన్నతనాన పెండ్లి చేస్తేనే నీకు

బాధ్యత పోతది. ఎంత గార్వంగ సాత్తె మాత్రం ఓ ఇంటికి ఇయ్యాల్ని బిడ్డేగా. చెల్లె సత్తెమ్మ చెవిన గూడ ఈ మాటియై బావ”.

“సర్దే బావ మీ చెల్లెకు చెప్పతియ్య. ముందు భోజనాలకు లేద్దరు పారి అందరు”

లింగన్నా! మల్లక్కా!

ఓ సూరమ్మత్తా! భద్రి మామా లేవరే! తిందురు పారి”.

“తమ్మీ! కాశయ్య! మర్యాదంట నీదేరా దేనికి ఎల్లాగియ్యపు”

“అవునవును గింత లోటు గానియ్యడు తమ్ముడు”

“లింగన్నా! మల్లక్కా! మీకంటే ఎక్కువేముందే నాకు. మీరందరు నాకు అండే”.

కల్లు కుండ కతమయింది. సీసాలు భాళీ అయ్యాయి. ఏది తాగేటోళ్ళకి అది పోసిండు కాశయ్య. మధ్య మధ్య సత్తెమ్మ చేసిన అప్పలు, వండిన తునకలు ఉండనే ఉన్నాయి. అన్నిటినీ పీకల దాకా పట్టించిందు. నడిరేయి అయితుందని సత్తెమ్మ పిలుపుతో సుట్టాలందరు అన్నానికి లేచిందు. కొందరికి లేవబుద్ది కాకున్నా తప్పదన్నట్లు లేచిందు.

* * *

తెల్లారింది. అందరు యావ పుల్లలు ఏసుకొని కాలు మొకం కడుకున్నరు. సత్తెమ్మ వేడి వేడి ఉప్పు చేసింది. అంత తిన్నరు. అగ్గిగుండాల తంతు చూస్తానికి పోయిందు.

ఈలోగా సత్తెమ్మ బిడ్డ అనితమ్మ కలిసి మళ్ళీ మధ్యహన్నాం భోజనాల ఏర్పాట్లు చేసింది. ఇంట్ల తిరుగాడే కోళ్ళ తలలన్ని సుట్టాల కంచాలల్ల కమ్మని ముక్కలైనయి. మందు గిందు తంతు తంతే.

మొత్తానికి సాయంత్రమయింది. చిన్నగ సుట్టాలు ఒకళ్ళ తర్వాత ఒకళ్ళ వాళ్ళ ఇంటి దార్ల పట్టిందు. వెంకయ్య మాత్రం బావా! నేను చెప్పింది గుర్తుందిగా అన్నట్లు కాశయ్య వైపు చూసిందు.

“కాశయ్య తలాడించిండు”.

వర్షం వెలిసినట్లు అనిపించింది సత్తెమ్మ, అనితలకు.

మిగిలిన అన్నం ముగ్గురు తిని సొక్కిపోయి నిద్ర పోయిందు.

* * *

తెల్లారింది. మళ్ళీ షరా మాములే. పొలం పనులు.. కాశయ్య మాత్రం మళ్ళ ఏ పండుగొస్తుడా ఇంకే కారణం దొరుక్కదా.. సుట్టాలను పిలుస్తానికి అని ఎదురు చూస్తానే ఉంటడు.

పొలానికి పొయ్యెచ్చిన తర్వాత కాశయ్య అనితమ్మ నిద్ర పోయింది చూసి “సత్తెమ్మా! మన వెంకయ్య బావ ఏములపెల్లిల మంచి సంబంధం ఉండని చెప్పిందే. మన అనితమ్మకు పెండ్లి చేద్దాం. పక్కారే కాబట్టి ఎప్పుడంటే అప్పుడు బిడ్డను సూశి రావొచ్చు. ఒక్కడే పిల్లగాడట. ఏమంటవే?”

“బిడ్డను సూడకుంట ఉండాల్చించే బాధయితుందయ్యా. కాని ఎప్పుడైనా పెండ్లి చేయుకు తప్పుతదా? లేటు అయితాంట కడుపుల గుబులు ఎక్కువైతది. మళ్ళ మన తాకతుకు సరిపోయే సంబంధం రావడం గూడ కష్టమయితదేమోనయ్య. సూడు మరి మంచి, చెడు కనుక్కో. మరె కట్టుం ఎంత అడుగుతరో

తీస్కపోయిన కదా అయ్యాల లెస్సు భయమైందయ్యా. చానా మంది కరోనా రోగులు ఉండుటయ్యా ఆడ. మనకు తెలుస్తులేదు కాని మన ఊళ్ళ గూడ చానా మంది కరోనా వచ్చినోళ్లు ఉండుంట. నువ్వు లేచింది పొద్దుగ పొలానికి పోతుంటివి. నేను ఇంటికాద ఉండబట్టి ఆళ్ళ నోటా ఈళ్ళ నోటా ఇనబడితి. నీతో జేప్పే నువ్వు ఇంకింత అదురుకొని అనితమ్మను అదరగొడతపు అందుకే నోరుమూసుకున్న. బిడ్డ ఎట్ల కంటదో గుబులు అయితుందయ్యా”.

“ఏం కాదు కాని ఇంగ పండుకోవే”

“నువ్వు గూడ పండుకో”

* * *

తెల్లార్గట్ల నుండి అనిత ఒకటే దగ్గుతుంది.

“అనితమ్మ ఏందే గట్ల దగ్గుతున్నవు. తీపియి గూడ ఏం పెట్టునైతి”.

ఎమో అయ్యా ఇందాక నుంచి గొంతుల పట్టేసినట్టే ఉందే. ఊకె ఊకె దగ్గొన్నుంది. ఏం చేతనైత లేదే”.

“జరు ఓపిక జేసుకోని లే బిడ్డ. ఇన్ని పాలు తెస్త. తాగుదువు. అసర పడితే చేతనైతది. తెస్త ఉండు”.

“నాయినా! నాకు కడుపు బిర్రు అనిపిస్తుందే. ఓ నాయిన నా కడుపుల మెలిబట్టినట్టు అయితుందే”.

“ఓ సత్తెమ్మ! బిడ్డ అల్లాడుతుందే, కడుపు బిర్రు అంటుంది దబ్బున రాయే”

“వస్తున్ననయ్యా. వాయ్యా బిడ్డ పొట్ట ఇంత బిర్రు అయిందేంది. దవాభానకు తీస్కపోదాం పాయ్య. ఆటో పిల్సుక రాపో”.

కాశయ్య ఊళ్ళ ఆటో స్టాండ్ దగ్గరకు పోయిందు. ఒక్క ఆటో గూడ లేదు. అన్నుంచి పోతున్న ఆటో రాజునడిగిందు. పరిస్థితి చెప్పిందు. ఆటో రాజు కాశయ్య ఇయ్యాల లాక్డోన్ ఎవ్వరు రారు. ఛైర్చుం జేసి ఆటో తీసింద్రో, పోలీసులు మక్కులిరగ్గొడతరు. ఇట్ల కాదు కాని అంబులెన్ను నెంబర్ జెప్టా. పోనుందిగా కొట్టు”.

“సరే చెప్పు రాజు”

కాశయ్య రాజు చెప్పిన ట్రైవేటు అంబులెన్నుకి పోను చేసిందు. విషయం చెప్పిందు.

కొద్దినేపట్లోనే అంబులెన్ను వచ్చింది.

కాశయ్య, సత్తెమ్మ అనితను తీసుకొని ఎప్పుడూ చూపించే ఏములపెల్లి దవాభానకు తీసుకెళ్లరు.

కాశయ్య అల్లాడు ఆంజనేయులుకు ఫోన్ చేసి సంగతి చెప్పిందు. ఆగమేఘాల మీద ఆంజనేయులు అతని తల్లిదండ్రులు ఆస్పుత్రికి చేరుకున్నారు.

సత్తెమ్మ “డాక్టరమ్మా! మా అనితకు తెల్లారుగట్ల నుంచి అల్లాడుతుంది. సూడమ్మా అంది”.

డాక్టర్ అనిత పరిస్థితి గమనించింది.

“అయ్యాయికి కరోనా లక్షణాలు కొట్టొచ్చినట్లు

కనపడుతున్నాయి. పైగా ఉమ్మెనీరు తక్కువైనట్టుంది. అందుకే కడుపు బిర్రు అయింది. నేను కేసు పట్టలేను. నా వల్ల కాదు. నిటీకి తీసుకెళ్లండి”.

“డాక్టరమ్మా నువ్వే అట్లంటే ఎట్లమ్మా జరు సూడు తల్లి”

“లేదమ్మా, మీరు ఎంత తొందరగా వెత్తే అంత మంచిది. తర్వాత మీ ఇష్టం”.

“వాయ్యా, ఓ యమ్మా అనితమ్మా” అని సత్తెమ్మ బోరున ఏడుస్తోంది.

“ఇగ లేటు చెయ్యెద్ద మామా! పారి పట్టుం పోదాం. మామా నా కాద పదెయ్యలు ఉన్నయి. నువ్వు పైసలు తెస్తున్వా, పట్టుం ఆసుపత్రి అంటే పైసలు మస్త్ర గయితయి”.

“అల్లుడూ! నాల్రోజుల కిందనే ఇరవై ఎయిలు పెద్ద ఆసామి కాడ మిత్రికి దెచ్చిన. అనితమ్మ నెలలు నిండుతున్నయని ముందే దెచ్చి పెట్టిన”.

“సాల్తమ్మె లేదో మామా!”

దార్ల చౌటుపుల కాడ లింగన్నను అడుగుదాం అల్లుడు. లింగన్న మా పెదనాయన కొడుకు. అడిగితె కాదనడు “.

“సరే మామా”

డైవర్ బాబు జరు మా అల్లుడు ముంగట కూసుంటడు. నేను, మా సత్తెమ్మ అనితమ్మతోటి ఎనక కూసుంట” అని డైవర్ ని బతిలాడి అంబులెన్ను ఎక్కిరు.

“వో యమ్ము! వో నాయిన! నా పానం పోయినట్టయితుందే. నా కడుపుల నోప్పి. నా తాన అయితలేదు వాయ్యా...”

“బిడ్డ! జల్రోర్పుకోవే నా బిడ్డ. నీకేం కాదే. ఇగో మీ నాయిను సూడు నీకేం కాదు బిడ్డా!” అని సత్తెమ్మ పైకి దైర్యం చెప్పు లోపల వణికిపోతుంది.

“డైవర్ బాబూ! తొందరగా పోయ్య. మా అనితమ్మ బాధ సూడలేకపోతున్న” అని కాశయ్య అనడంతో డైవర్ ఇంకాస్త వేగం పెంచిందు. చాలా తొందరగానే చౌటుపుల్కు చేరుకున్నారు.

కాశయ్య “ఇగో గి సందులనే మా అన్న లింగన్న ఇల్లు”.

“ఒక్క నిమిసం ఆపుకో డైవర్యా” అన్నడు కాశయ్య.

కాశయ్య దిగి గన్నట్ల కాలు పెట్టడంతోనే లింగన్న కాశయ్యను ఎగా దిగా చూసిందు.

“లింగన్న! అన్న! మన అనితమ్మకు అపదొచ్చిందే. జెప్ర సాయం జేయి. పదిరవైయెలన్నా సర్దు మళ్ళీ నిమ్మల పడంగానే ఇస్తా”.

“నా కాడ పైసలు ఎక్కుడియి. పైసలన్ని ఇంటికి పెడితె. అయినా కరోనా కాలంల గిట్ల ఇంటి దాన్న అంబులెన్న ఎసుకొని వస్తువా?” అని చిటపటలాడాడు.

మంచిగున్నప్పుడు తనింట్ల తిని తాగిపోయిన లింగయ్య నిజానికి బాగా డబ్బులున్నేడు.

ఆపద కాలానికి కాశయ్య సాయం చేయకపోగా ఎందుకొచ్చావు అన్నట్లు మాట్లాడాడు. చేసేది లేక కాశయ్య అంబులెన్న ఎక్కి “అల్లుడూ! డబ్బు తర్వాత కడతా, పొలం అమ్మి తెస్తా. ముందుగాల జాయిను చేసుకొమ్మని దవాభానోళ్నని అడుగుదాం. ఇంగ ఏడ ఆగోద్దు. పారి పోదాం”.

లోకమంతా కరోనా సెకండ్ వేవ్ ప్రబలుతున్న రోజులు.

అనితకు ఎనిమిదో నెల వచ్చింది. కాశయ్య, సత్తెమ్మలు అనితను అత్తగారి ఊళ్ళ ఉన్న డాక్టర్ దగ్గరే నెలనెలా చూపిస్తుంద్రు. చెక్ష కోసం దవాభానకు

భద్రంగ పోయి వస్తున్నరు.

చూస్తున్నాయి.

తెల్లారింది.

అనితమ్మ ఇంటికి వండ్లు, పిండొంటలు ఎన్నో తీస్తూని పోయింద్రు.

“నాయినా! అమ్మా! బాగున్నారే మూడు నెల్లు దాటి పోయిందే మిమ్మల్ని సూడక”.

అనిత ఆనందానికి హద్దులు లేవు.

కాశయ్య, సత్తెమ్మలు కూడా తల్లి కాబోతున్న బిడ్డను చూసి తెగ ఆనందపడ్డారు.

సత్తెమ్మ వియ్యపురాలితో “వదినా! నాలోజులు అనితమ్మను మా ఇంటికి తోల్పుపోతా పంపరాదు”.

“అయ్యా! బానే ఉంది వదినే నీ సక్కదనం ఎవ్వలైన రెండో నెలల తల్లిగారింటికి కోడల్ని అంపుతరా. ఐదు పడ్డంక తీస్తుపోదువు తియ్య”.

“అట్టే వదినే అట్టే తీస్తుపోత గాని. జర్ర చేతగాక పంతే వని గిట్ల జేస్తేదని అనుకోకు వదినే. ఏదో నా తుప్పి కోసం చెప్పున్న ఏమనుకోకు” అంటూ అనితమ్మకు జాగ్రతలు జెప్పి కాశయ్య, సత్తెమ్మలు తిరిగి ఇంటికి పయనమైంద్రు.

* * *

మూడు నెల్లు గడిచిపోయాయి. కాశయ్య, సత్తెమ్మలు ఎదురు చూస్తున్న రోజు వచ్చేసింది. అనితను అత్తగారింటి కాడ నుండి తీసుకొచ్చుకుంద్రు.

పూలల్ల పెట్టి చూసుకుంటుంద్రు.

* * *

లోకమంతా కరోనా సెకండ్ వేవ్ ప్రబలుతున్న రోజులు.

అనితకు ఎనిమిదో నెల వచ్చింది. కాశయ్య, సత్తెమ్మలు అనితను అత్తగారి ఊళ్ళ ఉన్న డాక్టర్ దగ్గరే నెలనెలా చూపిస్తుంద్రు. చెక్ష కోసం దవాభానకు భద్రంగ పోయి వస్తున్నరు. ఒకరోజు కాశయ్య, సత్తెమ్మ, అనిత రాత్రి అన్నం తిని తీవీల వార్తలు చూస్తున్నారు.

లాక్ డౌన్.. లాక్ డౌన్

దేశమంతా కరోనా ఉధృతి విపరీతంగా ఉండడం వల్ల కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు రేపటి నుండి లాక్డౌన్ ప్రకటించాయి అని చెప్పారు.

కాశయ్య, సత్తెమ్మలో ఏదో తెలియని భయం.

“అనితమ్మ సల్లగ బైట పడాలి. నెలలు పెరుగుతుంటే నాకెందుకో గుండెల్ల దడొస్తుందయ్యా”

“అవనే సత్తెమ్మ నాక్కుడా గట్టే ఉంది”.

“భయపడ్డది సాల్లేమ్మ. నాకు బంగారం అసవంటి బిడ్డ పుడతది. ఇగో అమ్మమ్మా, తాతలు రెడీగుండురి. మనవరాలికి చాకిరి చేస్తానికి” అని నప్పుతూ నిద్ర పోయింది అనిత.

“సత్తెమ్మా! ఈ కరోనా మాయరోగం ఇంకా పోతలేదేమె. ఇప్పుడొచ్చే కరోనకు మూడు రోజుల్లనే సన్మండ్రట”.

“అవనయ్యా! మొన్న అనితమ్మను దవాభానకు

దంత మన బిడ్డకే. అండాక ఎకరం పొలం పిల్లగాని పేర్లు రాళి, భారీగ లగ్గం చేసి పంపిస్తనని చెప్పా అయినా పిల్లగాన్ని, ఆళ్ళు, పొల్లు సూశినంక గదా గీ కట్టకానుకల ముచ్చట. ముందుగాల నీకిష్టమేనా గది జెప్పు”.

“బిడ్డకిప్పుడు పదిహేడు వడే. ఇంగ ఆపుకొనుడు ఎందుకు చేద్దం లేయ్యా మంచోళ్ళని వెంకయ్య అన్న చెప్పిండు అన్నవుగా”

“అయితే మంచిరోజు చూసి వెంకయ్య బావని పిల్లగానోళ్ళని పెళ్ళిసూపులకి తోల్పు రమ్మంటా”.

పిల్లగానోళ్ళకి అనితమ్మ నచ్చడం, కాశయ్య, సత్తెమ్మలకు పిల్లగాడు నచ్చడంతో చూస్తుండగానే అనితమ్మ పెండ్లి జోరుదారుగ జిరిగి పోయింది.

అనితమ్మ భర్త పేరు ఆంజనేయులు. దగ్గరోళ్ల అంజి అంటరు.

ఆంజనేయులు మంచివాడు. కాకపోతే పొలం పనులు చేయడం తప్ప పెద్దగా లోకం తెలియదు. ఇతని తల్లిదండ్రులకు ఎక్కువ కట్టుం తెచ్చే పిల్ల తమ కోడలిగా వస్తే బాగుండు అని మనసులో ఉన్నా కొడుకు చదువు, తెలివి తేటలు తెలుసు కనుక కాశయ్య సంబంధం ఒప్పుకున్నారు. అనిత అత్తగారింట కాలు పెట్టింది.

* * *

కొత్తగా పెళ్ళైన జంటగా ఆంజనేయులు, అనితల సంసారం అన్యోన్యంగా సాగుతున్న సందర్భం చూడ చక్కగానే ఉంది. ఇంతలో అనితకు అనుకోకుండా వాంతులు కావడంతో ఊళ్ళ డాక్టరుకు చూపించారు.

డాక్టర్ అనితను పరీక్షించి ఆంజనేయులుతో “అనిత గర్భవతి. ఇప్పుడు రెండో నెల. అమ్మాయి చాలా బలహీనంగా ఉంది. చిన్న వయస్సులో గర్భవతి కావడం వల్ల ఎక్కువ జాగ్రతలు తీసుకోవాలి. పండ్లు, పాలు రోజుా ఇవ్వండి. ముందులు రాసి ఇస్తాను. ప్రతి నెల చెక్షకి తీసుకురండి”. అన్నాడు

“సరే డాక్టర్ తప్పకుండా తీసుకొస్తా. వెళ్ళిస్తాం డాక్టర్”.

“అనితా పద పోదాం”

వాళ్ళిద్దరు ఇల్లు చేరారు.

ఆంజనేయులు తల్లిదండ్రులకు విషయం చెప్పాడు.

వాళ్ళు కూడా సంబరపడ్డారు.

పుభవార్తను కాశయ్య వాళ్ళకు తెలియజేసారు.

“సత్తెమ్మా! నేను తాత్పొతున్నానే”

“అబ్బో అక్కడికేదో నువ్వొక్కడివే తాత అయితున్నట్టు. నేను గూడ అమ్మమ్మున్నెతున్నతియ్య”

“రేపు బిడ్డను సూశి వద్దామే సత్తెమ్మ”

“సరేయ్ నేను పొయ్యి బెట్టి పిండొంటలు చేస్త అనితమ్మకు ఇప్పుమైనయన్ని వంత” అంటూ కాశయ్య, సత్తెమ్మ సంతోషంతో పొంగిపోయారు. వాళ్ళిద్దరి కళ్ళు సూర్యాడి రాక కోసం ఎదురు

అంబులెన్సు కదిలింది.

కాశయ్యకు పట్టంల ఉండే సుట్టపోళ్ళు యాది కొచ్చిండు.
పట్టంల ఉండే మల్లమ్మకు పోను కల్పిండు.

“అక్కా! మల్లమ్మ! గట్టిగ ఏడ్చిండు”.

“ఏంది, కాశయ్య ఏమైంది?”

“అక్కా! అనితమ్మకు బాలేదు. జర్ర నువ్వే సాయం చేయాలె. సత్తెమ్మకు ధైర్యం జెప్పాలె. జర్ర గి హయతునగర్ సంటర్ కాడుంటం వస్తువా? అక్కా?”

“అట్టా! కాశయ్య బిడ్డకెంత ఆపదొచ్చె నీ నొచ్చి ఏం జేస్త గాని మంచి ఆసుపత్రికి తీస్తపో.
కరోన కాలమాయె. ఉంట మరి”
అనడంతో కాశయ్యకు ఇంకింత దిగులయింది.

ఇంతల ఓ ప్రవేట్ ఆసుపత్రి వచ్చింది. అంబులెన్సు ఆపి అనితను గేట్ దగ్గరకు తీసుకెళ్ళిందో లేదో నన్న వచ్చి చూసి వెంటనే లోపలకు వెళ్ళి డాక్టర్కు చెప్పింది.

డాక్టర్ హల్లోకి వచ్చి అనితను చూసి “ఈ అమ్మాయికి కరోనా ఉన్నట్టుంది. బాగా దగ్గరుంది. లేదు మా దగ్గర పడకలు ఖాళీలేవు. వేరే హస్పిటల్ కి తీసుకెళ్ళండి” అంది.

సత్తెమ్మ వాళ్ళు ఎంత బతిమిలాడినా అనితను జాయిన్ చేసుకోలేదు.

తప్పదంటూ మళ్ళీ అనితను అంబులెన్సులో ఎక్కించుకొని మరో ప్రైవేటు దావభానకు తీసుకెళ్ళడానికి సిద్ధమయ్యారు.

అంబులెన్సులో పోతున్నప్పుడు కాశయ్యతో పాటు సత్తెమ్మ కూడా చుట్టాలకు తెలిసినోళ్ళకు పోస్తు చేస్తూనే ఉంది. కానీ రకరకాల కారణాలు చెప్పు ఎవ్వరూ ఏ సాయానికి ముందుకు రాలేదు.

వరుసగా ఐదు ఆసుపత్రులకు తిరిగారు. ఎవ్వరు అనితను జాయిన్ చేసుకోలేదు. ప్రైవేట్ హస్పిటల్ వాళ్ళందరూ కాశయ్య తాహాతు కనిపెట్టినోళ్ళే. ఒక్కొక్క హస్పిటల్లో ఒక్కొక్క కారణం చెప్పున్నారు.

చివరికి అంబులెన్సు ట్రైవర్ “అయ్యా! ఇట్ల కాదు గాని కోరి సర్గారు దావభానకు తీసుపోతే తప్పకుండ సూస్తరు” అనిజెప్పిందు.

అందరు సరే అనుకొని అక్కడికి వెళ్లారు.

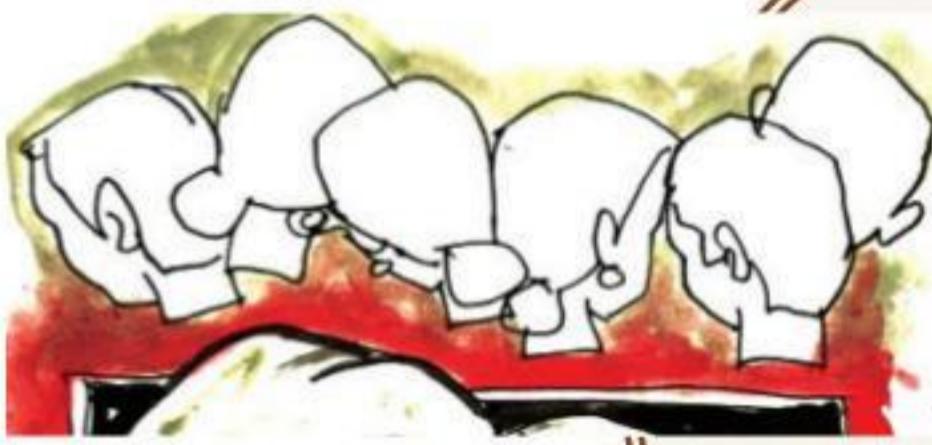
అంబులెన్సు నుండి అనితను కిందికి దింపి గేటు దగ్గరికి తీసుకెళ్లారు. అప్పుచీకి మధ్యాహ్నం అయింది.

“డాక్టర్ ఒకరు వచ్చి చూసి అయ్యా! ప్రాణం పోయింది. లోపల బిడ్డ ప్రాణం కూడా పోయే ఉంటది. అసలేషైంది” అని అడగడంతో సత్తెమ్మ “పొద్దుగాల నుండి ఐదు దావకాస్తు తిరిగినం ఒక్కరు కూడా చేరిక చేసుకోలేదయ్యా! నా బిడ్డ పోయిందాయ్యా!” అని లబోదిబో మొత్తుకుంది.

ఆస్పృతి సిఖ్చంది అనితను అక్కడి నుండి తీసుకెళ్ళమని తొందర పెడుతున్నారు. చనిపోయిన అనిత కరోనా పేపెంట్ అని వాళ్ళ అనుమానం. ఇంటిదాకా తీసుకువెళ్డడం మంచిది కాదని అక్కడే దగ్గరలో ఉన్న స్కూలు వాటికలో దహనం చేయమని ఉచిత సలహా ఇచ్చారు. చేసేదిలేక కాశయ్య, సత్తెమ్మ, అంజనేయులు మళ్ళీ

అంజనేయులు మళ్ళీ అంబులెన్సులో అనితను తీసుకొని ఏడుస్తూ బయల్దేరారు.

అప్పటికే సాయంత్రం దాటడం, కరోనా ఉన్న బిడ్డని అల్ల ఇంటికి తీసుకొచ్చిరేందని ఊరోళ్ళు ఏమంటారోననే భయం ఒకవైపు. కాశయ్య, సత్తెమ్మ ఆంజనేయులు బాగా ఆలోచించుకున్నారు. ఏడ్పుకుంటూనే పట్టం దగ్గరల్లో ఉన్న స్కూలు వాటిక తీసుకెళ్లారు. అక్కడ కూడా ఎదురుచేస్తే తగిలింది కాశయ్య వాళ్ళకు.

చనిపోయిన

అనిత కరోనా పేపెంట్ అని వాళ్ళ అనుమానం. ఇంటిదాకా తీసుకువెళ్డడం మంచిది కాదని అక్కడే దగ్గరలో ఉన్న స్కూలు వాటికలో దహనం చేయమని ఉచిత సలహా ఇచ్చారు.

చేసేదిలేక కాశయ్య, సత్తెమ్మ, అంజనేయులు మళ్ళీ

అంబులెన్సులో అనితను తీసుకొని

ఏడుస్తూ బయల్దేరారు.

కాటికాపరి

“ఈ అమ్మాయి గర్భంతో ఉంది. గర్భంతో ఉన్న ఆడబిడ్డను అట్లాగే కాల్పుకూడదు. అది ఊరికే అరిష్టం. తల్లి బిడ్డను వేరు చేసి తీసురారి. అప్పుడే నేను దహనం చేస్తా” అనడంతో ముందే పుట్టెడు దుఃఖంలో ఉన్న కాశయ్య, సత్తెమ్మలు బిత్తరపోయారు.

“అయ్యా! అట్లనమాకు నా బిడ్డ బంగారమయ్యా! దాన్ని సూసి దేవునికే కన్న కుట్టిందయ్యా. దండం పెడతా! దానం చేయయ్యా!” అని సత్తెమ్మ గుండెలవిసిపోయేలా ఏడుస్తుంది.

కాశయ్య ఏకంగా కాళ్ళు పట్టుకొని బతిమిలాడిందు. అయినా కాటికపరి మనసు కరగలేదు.

“నేను దానం చేస్తమ్మా, కానీ తల్లి, బిడ్డను ఏరు చేయాలు” అంటుండు ఎంత సేపటికి. ఇక ఏదైతే అదే అయిందని తమ ఊరికి వెళ్లపోయింద్రు కాశయ్య వాళ్ళు. ఇల్లు చేరేసరికి బాగా చీకటయింది. ఊరంతా విషయం పాకిపోయింది. అంబులెన్సు ట్రైవర్ “మీ బిడ్డ లాంటి పరిస్థితి ఎవ్వరికి రాకూడదు. నిజానికి నా అంబులెన్సు బిల్లు ముపై వేలు. కానీ నాకు ఒక్క రూపాయి కూడా వద్ద. దహన కార్బూకమాలు అయిపోయాక నేను వెళ్తాను” అని పక్కకు వెళ్లి కూర్చున్నాడు.

డైవరయ్య నీకున్న పాటి జాలి ఎవరికి లేకపాయెనయ్యా అంటూ కాశయ్య, సత్తెమ్మలు గట్టిగ మొత్తుకుండు. తెల్లవార్లు ఏడుస్తూనే ఉన్నరు.

“తల్లినీ బిడ్డను వేరు చేసే డాక్టర్ కావాలి. లేకుంటే ఎవ్వరు దానం జేయరంట” అని నేలకు తల బాధుకొని ఏడుస్తుంది సత్తెమ్మ. విషయం మీడియాకు తెలిసింది. తెల్లవారేసరికి ఎంతో మంది మీడియా వాళ్ళు కాశయ్య ఇంటికి చేరుకున్నారు. మీడియా జోక్యంతో విషయం నలుమూలలకు పాకింది. ఈ వార్త తెలుసుకున్న సుబ్బారావు డాక్టర్ మిరాలగూడెం నుండి నేరుగా కాశయ్య ఇంటికి చేరుకున్నాడు.

“కాశయ్య! నేను తరువాయి... 23లో..

నీనాగుప్తా సినివనలో రెబల్

“జీవితంలో ముందుకు సాగిపోవాలంటే డబ్బు చాలా ముఖ్యం. ఆ డబ్బును సంపాదించడానికి మనం అనుసరించే దారులు ఏవి అన్నది మనం ఎంచుకోవడంలోనే ఉంది”
అనంటారు నటి నీనాగుప్తా. సినిమా రంగంలోనే కాదు- భారతీయ సమాజంలోనే ఒక రెబల్ విమెన్ నీనాగుప్తా. వెస్టిండీస్ క్రికెటర్ వివిన్ రిచర్డ్స్తో ఆమె సహజీవనం, ‘మనాబా’ జననం, అన్నీ సంచలనాలే.

కవర్ స్టాల్

- హెచ్. రమేష్బాబు, 7780736386

1959 జూన్ 4న డిల్లీలో జన్మించిన నీనా గుప్తా తండ్రి అర్. ఎన్. గుప్తా, తల్లి శకుంతలా గుప్తా. హిమాచల్ ప్రదేశ్‌లోని లారెన్ స్కూల్‌లో విద్యాభ్యాసం చేసింది. మాస్టర్ డిగ్రీ (సంస్కృతం) తీసుకోగానే ఎన్. ఎస్. డి. లో చేరి నటనలో శిక్షణ పొందింది. వీటన్నింటికి మించి ఆమెకు చిన్నప్పుటి నుండి సినిమాల పిచ్చి ఉండేది. హీరో

హీరోయిస్టను చూసి వారిని అనుకరించేది. తను అలా నటిగా రూపొందాలనేది ఆమె కోరిక.

నేపసల్ స్కూల్ ఆఫ్ డ్రామాలో యాక్సింగ్ కోర్సు పూర్తవగానే (1982), డిల్లీ నుండి బొంబాయి బయలు దేరింది. చిన్న చిన్న వేషాలతో ప్రారంభించి తీవీ సీరియల్లో నటించడం రాయడం డైరెక్ట చేయడం దాకా ఎదిగింది. నిజంగా కూడా ఆమె ఒక రెబల్గా ప్రవర్తించేది. ఆ మనస్తత్వమే ఆమెను వెస్టిండీస్ ప్రఖ్యాత క్రికెటర్ వివిన్ రిచర్డ్స్తో రిలేషన్షిప్ కలిగి ఉండేదాకా తీసుకెళ్లిందామెను.

1987లో రిలయ్స్ వరల్డ్ కవ్ రాజస్తాన్‌లోని జైపూర్ లోమాచ జరుగుతోంది. నీనా కూడా అక్కడే ఘాటింగులో ఉంది. ఆమెకు క్రికెట్ కన్నా అప్పబడికి వివిన్ రిచర్డ్ అంటే చచ్చేంత అభిమానం. వెళ్లి పరిచయం చేసుకున్నది. మాటలు కలిసాయి. ఆ తరువాత మనసులు కూడా కలిశాయి. ప్రేమకు దారి తీసింది. అతని భార్యా పిల్లల గురించి నీనా అడగలేదు. అతను చెప్పనూ లేదు. పెళ్ళికి అటీతంగా వారి బంధం బలపడింది. ఏది ఏమైనా రిచర్డ్ బిడ్డకు తల్లి కావాలనుకుంది నీనా.

1988ల నాడు ఇదోక సంచలన నిర్దయం. నేనోక బిడ్డకు తల్లిని కావాలనుకుంటున్నాను. కాని నాకు పెళ్లి

◆ ఆదివారం నవ తెలంగాణ సోషలై || 10 || 6 జూన్ 2021 ◆

చేసుకోవాలని
లేదు' అని తన
తల్లిదండ్రులతో
చెప్పడం ఒక
రకంగా అనితర
సాధ్యావైన
సాహసం.

"డబ్బు"

జీవితంలో చాలా ముఖ్యమని నాకు
చాలా ఆలస్యం గా తెలిసి వచ్చింది. అయితే ఆ డబ్బు
సంపాదించడానికి వ్యాపారం, తప్పుడు దారులు అనేవి ఎవరు
చెబుతారు? నాకు నచ్చింది మీకు నచ్చుకపోవచ్చు. మీకు నచ్చింది
నాకు నచ్చుకపోవచ్చు. నేను బాంబేకి డిల్లీ నుండి వచ్చినపుడు
నాకిక్కడో స్నేహితుడుండేవాడు. అతడు నాకు కొంత సాయం
చేస్తాడనే నమ్మకం ఉండేది. పైగా నేనపుడు చాలా పిరికిదాన్ని
కూడా. వచ్చాక చాలా సందర్భాలలో డబ్బులుండేవి కాదు. టి.వి,
శాట్లైట్ ఏవీ లేనపుడు సినిమాల్లో అవకాశాలుండేవి కావు.

అయితే పృథ్వీ ధీయేటర్స్‌లో రాజ్ కక్కడ అని ఒకాయన
ఉండేవారు. ఆయన యాడ్ ఫిలింస్ చేసేవారు. తన యాడ్‌లో
ఏదైనా క్లోబ్స్ ఇస్తే 500 రూపాయలు ఇచ్చేవారు. అలా
జరిగిపోయేది. ఆయనదే పృథ్వీ కేఫే ఉండేది. అందులో నేను
వంట కూడా చేయడం, ఇంటర్ వెల్రో టోడుండేదాన్ని. అలా
చేయడం వల్ల నాకు రాత్రి భోజనం ఉచితంగా దొరికేది. అయితే
ముందుగా నా ఫ్రైండ్ ఉన్నాడని చెప్పాను కదా. అతను తన
సిగరెట్కి డబ్బులు నన్నడిగే వాడు. ఒకరోజు అతనేమన్నాడంటే
నవ్వుతూ 'నువ్వు బొంబాయి వచ్చింది ఇందుకా. వేయటర్ గిరి
కోసమా?' అన్నాడు. అయినా సరే నేనైతే నిన్ను డబ్బులడగడం
లేదు కదా! నీవేమా నీ సిగరెట్ డబ్బుల కోసం నన్నడుగుతున్నావు.
"నేనే నయం కదా" అన్నాను. అంటే ఎదుటి వారు మనలను ఏ
విధంగా అర్థం చేసుకుంటారనేది దీంతో నాకర్మమైంది.

అయితే ఇన్ని చేదు అనుభవాలు ఎదురైనా నేను నా ఆత్మాభి
మానాన్ని కోల్పోలేదు. దారి కూడా తప్పలేదు. అయితే దారి తప్పే
అవకాశం ఉండేది కూడా. కానీ మా అమ్మ ఎప్పుడూ ఒక్కమాట
అనేది 'చదువే పనికి పసుందనేది. నేను సంస్కృతంలో ఎం.ఫిల్.
చేశాను. నీ నేపథ్యం, నీ చదువే నిన్ను తయారు చేస్తుందని నాకు
తెలుసు. అందుకే ట్రగ్స్, మద్యం వంటి వాటికి చేరువ కాలేదు.
ఎందుకంటే నాకు నా స్వంతమైనటువంటి లక్ష్మ్యాలున్నాయి. నేను
ఏం చేసినా నా మనసు చెప్పినట్టే చేశాను. నా దగ్గర రూపాయి
కూడా లేనపుడు చీపురు పట్టి ఉచ్చేపని చేయగలను. కానీ దారి
తప్పను. ఒక్కొసారి బాధ కలుగుతుండేది. చాలా మంచి
అవకాశాలు, పాత్రలు నన్ను కాదని వేరే వారికి ఎంపిక చేసేవారు.
చాలా బాధ కలిగేది.

నేను ఏ స్నేహమైనా, అనుబంధమైనా, నాకు నేను గానే
కొనసాగించాను. మొదట్లో నేను డిల్లీ నుండి వచ్చాను. నేను "ఇలా
చేశాను. అలా చేశాను" అని అందరూ అన్నారు. విన్ రిచర్డ్‌తో
ప్రేమ, 'మసాబా' పుట్టడం కూడా జరిగిపోయింది. ఈ పరిస్థితు
లలో కూడా నా కుటుంబంలో ఉన్న అనుబంధం చెక్కు చెదరలేదు.
అప్పుడు కూడా నేను ఒక్క ఫోన్ చేస్తే చాలు. నన్ను దగ్గరకి తీసు
కుని ప్రేమిస్తారంతా. అలా ఒక బలమైన అనుబంధం ఉండింది.
అసలు మా అమ్మ చిన్నపుడు నన్ను తిట్టేది. కొట్టేది కూడా.

నేనొంటరిగానే ఆ బిడ్డను పోషించు కుంటానని తల్లిదండ్రులను
బహించింది. ఘలితంగా 'మసాబా' కు తల్లుయింది.
భారతదేశంలోనే అత్యంత దైర్యసాహసం కలిగిన స్త్రీగా
వార్తల్లోక్కుంది. 1980 దశకంలో వివిన్ రిచర్డ్ - నీనా
గుప్తాల వార్తలు గుప్తమన్నవి. అప్పటికే వివాహాత్మాడన రిచర్డ్
నీనాతో రిలేఫ్స్ పిప్ప పెంచుకోవడం సంచలనమైంది. 1989
నవంబరు 2న 'మసాబా' పుట్టింది.

పెళ్ళి కాకుండానే తల్లి కావడం, పైగా సినీనటి. దాంతో
పత్రికల వారికి కావలసినంత మసాలా దొరికినట్టింది. ఈ
పాపకు తండ్రి ఎవరు? అని రకరకాలుగా పత్రికలలో
పతాక శీర్షికలు. ఐతే వివాహ బంధం పట్ల నీనాకేమీ
వ్యతిరేకత లేదు. కానీ "జీవితంలో ఏవీ
వాటన్నింటితో అనుకున్నట్లుగా జరగవు. ఆయా
నేను మాననీ కంగా సమయాలు, ఆవేశాలూ మన
దృఢంగా తయారయ్యాను. నిర్ణయాలను ప్రభావితం
అందుకే చాలా గడ్డ పరిస్థితులను
దైర్యంగా ఎదుర్కొన్నాను.

మరోవైపు సినిమా అవకాశాలు కూడా
అంత ఆశావహంగా లేవు. అందుకే ప్రతి మూడు

నటిగా మారవలసి వచ్చింది : నీనాగుప్తా

నెల్లుకోకసారి తిరిగి డిల్లీ వెళ్లామని పించేది. కానీ వెళ్లలేదు. కాని
నా తల్లిదండ్రుల నుండి బలమైన మద్దతు ఉండేది. అందుకే నేనె
ప్పుడు తిరిగివెళ్లినా వాళ్లింటి తలుపులు తెరిచే ఉండేవి నా కోసం.
నిజానికి నేనెప్పుడూ నటిని కావాలనుకోలేదు. నేను
సంస్కృతంలో ఎం.ఫిల్ చేసి ఉన్నాను. తర్వాత పిపోచ్చడిలో స్టేజ్
టెక్నిక్ ఇన్ సాంస్కృత ద్రామా సబ్కెట్టతో చేరాను. ఎం.ఎ.
ఎం.ఫిల్లో చేరాను. అయితే నేను పరిశోధన చేయాలనుకున్న
అంశం హరప్పా మొహంజోదారో లిపి గురించి కూలంకషంగా
పరిశోధన చేయాలని. కాని భగవంతుడు ఏం అనుకంటే అదే
జరుగుతుంది కదా! నటిగా మారవలసి వచ్చింది.

'భల్ నాయక్‌లోని 'చోలీ కే పీచే క్యా హై' పాటలో మొదట
నేను నటించాలనుకోలేదు. సుభాష్ జీ పిలిచి అడిగితే మొదట
నేను కాదన్నాను. ఎందుకంటే నేనో నటిని. పాట కూడా నాది
కాదు. మొత్తం పాటలో నాలుగవ వంతు మాత్రం నాపై చిత్రికరణ
జరుగుతుంది. పాట మొత్తం మాధురిది. చేయనన్నాను. ఇదంతా
నా మిత్రుడు సతీష్ కౌశిక్ ద్వారా చెప్పి పంపాను. నాకు సుభాష్
హై ఎదురుగా ఇవ్వే చెప్పే దైర్యం లేదు. ఒక నటికి డాన్సింగ్ రోల్
ఏమిటనే కోపం కూడా వచ్చింది. కానీ ఘూయ్ నన్ను మళ్లీ
పిలిచారు. వెళ్లాను. పాటను మళ్లీ వినిపించారు.

'చూడు నీనా ఈ పాట చేయడం వల్ల నీకెలాంటి నష్టం
జరగదు. సీకు మంచిపేరు వస్తుంది. పాట చాలా హిట్టెతుంది.
సువ్వు చేయాలి డాన్స్ అంటూ కన్ఫిన్ చేశారు. ఆ
తరువాత అందరికి తెలి సిందే పాటకు
ఎంత పేరు వచ్చిందో. ఘూటింగ్
చేసినపుడు పాట బాగుందని
పించింది. అంతపెద్ద
డైరెక్టర్ హై అంచనా
నిజమైంది.

నీనాగుప్తా ముక్కుసూటి తనం, తన ప్రగతిశీల అభ్యర్థయ భావాలు ఆమెను సినీరంగంలో విభిన్న తారగా గుర్తించేలా చేసినవి. ధీర్ఘ యూనివెర్సిటీలో చదువుకుని, నేషనల్ స్కూల్ ఆఫ్ డ్రామాలో నటనలో శిక్షణ పాంచిన నీనా, తొలుత దూరదర్శన్ సీలియల్స్లో నటించి ప్రైక్స్కులకు పరిచయమయ్యారు. ఆ తరువాత చాలా మటుకు సమాంతర చిత్రాలలో నటించి తనకంటూ ఒక గుర్తింపును తెచ్చుకున్నది. “గాంధి” చిత్రంలో అబాబెన్గా నటన ఆమె తొలి గుర్తింపు. ఆ తరువాత మర్హంట ఏవట తీసిన బి డిసీవర్స్, మిర్జా గాలిబు, ఇన్ కస్టడ్, కాటన్ మేర్ వంటి చిత్రాలు ఆమెను నటిగా నిలబెట్టినవి. మండి, లిప్పయింగ్, సూరజ్ కా సాత్వా ఫ్రీడా, రృష్ణ, త్రికాల్, సుస్థాన్, స్ఫ్ర్యాన్, జీనేట్ దో యారీ, కార్బామూ, మేరీ బీవీ కా జవాబ్ నహీ వంటి 70కి పైగా పింట్ చిత్రాలలో నటించారామె. ఇంకా వాస్తుహార, అహం వంటి మలయాళ, అది మీమాంస వంటి ఒలియా చిత్రాల్లో నటించిన నీనా 1994లో “బి ఛోక్రీ” చిత్రానికి గాను ఉత్తమ సహాయ నటిగా జాతీయ అవార్డు అందుకున్నది. ఇంకా “ముల్క్” (2018) చిత్రానికి గాను ఫిలింఫేర్ క్రిబీక్స్ అవార్డు కూడ పాంచారామె. కొసమెరుపేమిటంటే ప్రముఖ తెలుగు చేస్తాయనం”టూరామె.

1990లో వివిన్ రిచర్డ్ తిరిగి స్వదేశం వెళ్లిపోయాడు. ఇక్కడ మనసాబా గుప్తా చదువు పూర్తవగానే 20వ ఏట తన తండ్రి వివిన్ రిచర్డ్స్తో పూర్తి అనుబంధాన్ని పునరుద్ధరించుకుంది. ఆమె టెస్టీస్ ప్లేయర్ కావాలని చిన్నపుడు అనుకుంది. కానీ డాన్స్ నేర్చుకుంది. తల్లి కాదనడంతో చివరికి ఫ్యాషన్ డిజైనర్గా స్థిరపడింది. అయితే 2015లో సిని దర్శకుడు మధు మంతెనను వివాహం చేసుకుంది. కానీ వారి వివాహ బంధం ఎందుకో నిలువలేదు. 2019లో వారిరువురు విడాకులు తీసుకున్నారు. విచిత్రమే మిటంటే అంతకుమందు 2018లోనే నీనా తన 50వ యేట పెండ్లి చేసుకుంది. బాల్యంలో కొంత కాలం తండ్రి వద్ద గడ పడం వల్ల మనసాబాకు వివిన్ భార్య సంతానంతో కూడా మంచి అనుబంధమే ఏర్పడింది.

మనసాబాను పెళ్లి చేసుకున్న ఈ మధు మంతెన ఎవరో కాదు ప్రముఖ దర్శకుడు రాంగోపాల్ వర్కు కజిన్ అవుతాడు. ప్రైదరాబాద్లో పుట్టడు. బొంబాయిలో సిని నిర్మాత. అనురాగ్ కశ్యప్, వికాస్ బెహార్ల్, విక్రమాదిత్యలతో కలిసి పాంటమ్ ఫిలిం నెలకొల్పి లుటేరా, హాసీతో ఫసి, క్లోన్, అగ్ని, ఎన్‌పెచ్- 10, బాంబే వెల్సెట్, ప్రైజాక్, మన్ మర్జియా, సూపర్ - 30, చిత్రాలు తీశాడు. స్వయంగా కార్టీన్ (తెలుగు), గజిని, రక్త చరిత్ర - 1, 2, రఘుటాహీ సహీ, మాసమ్ (2011) చిత్రాలు నిర్మించాడు. ఈ చిత్రాలకు పలు జాతీయ అవార్డులు అందుకున్నాడు కూడా. రాంగోపాల్ వర్కు ప్రోడక్షన్ హాజ్ ఫ్యాల్టర్స్ ని కూడా మధు మంతెననే చూస్తున్నాడు.

నీనాగుప్తా 1982లో ముంబై వస్తునే సాత్ సాధ్ (1982)

చిత్రంలో తొలి సారిగా నటించిన వంటి చిత్రాలలో నటించి తనకంటూ ఒక గుర్తింపును తెచ్చుకున్నది. “గాంధి” చిత్రంలో అబాబెన్గా నటన ఆమె తొలి గుర్తింపు. ఆ తరువాత మర్హంట ఏవట తీసిన బి డిసీవర్స్, మిర్జా గాలిబు, ఇన్ కస్టడ్, కాటన్ మేర్ వంటి చిత్రాలు ఆమెను నటిగా నిలబెట్టినవి. మండి, లిప్పయింగ్, సూరజ్ కా సాత్వా ఫ్రీడా, రృష్ణ, త్రికాల్, సుస్థాన్, స్ఫ్ర్యాన్, జీనేట్ దో యారీ, కార్బామూ, మేరీ బీవీ కా జవాబ్ నహీ వంటి 70కి పైగా పింట్ చిత్రాలలో నటించారామె. ఇంకా వాస్తుహార, అహం వంటి మలయాళ, అది మీమాంస వంటి ఒలియా చిత్రాల్లో నటించిన నీనా 1994లో “బి ఛోక్రీ” చిత్రానికి గాను ఉత్తమ సహాయ నటిగా జాతీయ అవార్డు అందుకున్నది. ఇంకా “ముల్క్” (2018) చిత్రానికి గాను ఫిలింఫేర్ క్రిబీక్స్ అవార్డు కూడ పాంచారామె. కొసమెరుపేమిటంటే ప్రముఖ తెలుగు చేస్తాయనం”టూరామె.

నవ్వ దర్శకుడు జి.నరసింగరావు తీసిన “మట్టి మనుషులు” (1990) చిత్రంలో ‘గారమ్మ’ పాత్రలో నటించి చిత్రంలో తొలి సారిగా నటించిన వంటి చిత్రాలు అందరినీ ఆకర్షించింది. 1985లో నీనా గుప్తా డి.డి.లో భాందాన్ ధారావాహికను డైరెక్ట చేయడం ఆ రోజుల్లో గొప్ప విషయం. ఆ తరువాత చాలా టి.వి. సీరియల్లో ఆమె నటించినది. సంవికా కార్బుకమాలను సమర్పించి కూడా. అప్పటిదాకా ఒక మోస్తరు పాత్రలు పోషిస్తున్న నీనా గుప్తాకు ‘చోళీకే హీచే క్యో ప్లౌ’ పాటతో ఒక్క సారిగా అవకాశాలు వరస కట్టాయి. పాట వివాదాన్పుదమైంది. మాధురీదీక్షిత్ ఏ స్థాయిలో స్టోర్గా ఎదిగిందో ఈ పాటతో నీనాకు మంచి వేషాలు వరస కట్టాయి. ప్రైదరాబాదులో ఆడపిల్లలను అమ్మె కథాంశంపై సాగర్ సర్వది తీసిన ‘బాజార్లోనూ, శ్యాంబెనగ్క్ మంటీలోనూ నీనా గుప్తా నటించినది. ఆమె నటించిన ‘బాజార్ సీతారాం’ 1993లో ఉత్తమ తొలి నాన్ ఫిచర్ ఫిలింగా జాతీయ అవార్డు అందుకున్నది. ‘బధాయా పెలూ (2018), కామెడీ చిత్రంలో నీనా గుప్తా నటన హిమాలయ శ్యంగంపై నిలుస్తుంది. నడి వయసులో గర్భం ధరించిన మహిళగా నటించినది. ప్రముఖకులు, మేధావులు ప్రశంసించిన నటన ఆమెది. ఫిలింఫేర్, స్ట్ర్యూన్, బి.ఎఫ్.జె.ఎ అవార్డులు ఇందుకు ఆమెను వరించాయి.

పెలివిజన్స్పై ‘యాత్ర’, భారత్ ఎక్స్ బోర్డ్, శ్రీమాన్ శ్రీమతి, సాత్ ఫేర్, సాంస్, సలోనీ కా సఫర్, చిట్టీ, జీస్ జైస్ కోయింగ్ సహీ సీరియల్ నటించారామె. ఇంకా సాంస్, సాక్షీ కూం హెరూతా పై ప్యార్ సీరియల్కు దర్శకత్వం వహించి చాలా

కార్యక్రమాలకు సమన్వయ కర్తగా టి.వి. తెరపై కనిపించారు.

తన బెలివిజన్ ప్రస్తావం గురించి ఆమె “ఖాండాన్” సీరియల్తో టివీ నటిగా అవతారమెత్తాను. సినిమా వేషాలకు పనికి రానని అన్నపుడు చిన్ని తెరకు మారడం తెలివైన పనే అనుకుంటాను. మెదటి సీరియల్తోనే నా దశ తిరిగింది. తరువాత ‘బునియాద్’, ‘దానే అనార్ కె’, ‘పాల్ చిన్’, ‘క్స్సై వాదే’, సిన్సై’, ‘సాత్ ఫేరే’ లాంటి చాలా సీరియల్లో నటించాను. ‘దర్ద్’, ‘గుమ్ నామ్’, ‘సాంన్’ వంటి మెగా సీరియళ్లకు దర్శకత్వం వహించాను. నా సీరియల్తో రేటింగ్స్ పెంచుకున్న ఛానెళ్లు చాలానే ఉన్నాయ” నంటారామె.

నీనా గుప్తా వ్యక్తిగత జీవితం నిరంతరం సంచలనాలతో సాగింది. రిచర్డ్స్తో పదేళ్ల రిలేషన్షిప్స్కు ముగింపు పలికిన తరువాత నటులు అలోకనాథ్, పండిత్ జప్రాజ్ కుమారుడు సారంగ్ దేవ్తో కొంతకాలం సన్నిహితంగా మెలిగినప్పటికే తన యాభైయ్వ ఏట పెళ్లి చేసుకోవాలని నిర్దయం తీసుకున్నదామె. ధీల్కి చెందిన వివేక్ మెహ్రా అనే చార్ట్ ఆఫ్ ఆంటెంట్స్తో 2002లో ఏర్పడిన పరిచయం ఆరేళ్ల సహ జీవనం తరువాత 2008లో వివాహంగా మారింది. ఇదే విషయాన్ని

అందరూ

నన్న అడుగు

తుంటారు నాకు మా

అమ్మా నాన్నలి ప్రేమ పట్ల

ప్రగాఢమైన గారవముంది.

వాల్ఫ్రాదు వాలిలాగే ఉండిపోయారు.

తమ కమిట్ మెంటును, ప్రేమను దూరం

చేసుకోలేదు. నా ఎనిమిదవ ఏట నుండి 14ఏండ్

వయసు దాక హలీదేన్ అన్ని నాన్న వద్దనే గడిపాను.

కాంమెంట్లతో బిజీగా ఉన్నప్పటికీ ఆయన ఎక్కడకెళితే అక్కడికి

నేను అమ్మ వెళ్లే వాళ్లం. అమ్మ నా గురించి చాలా సంఘర్షణకు

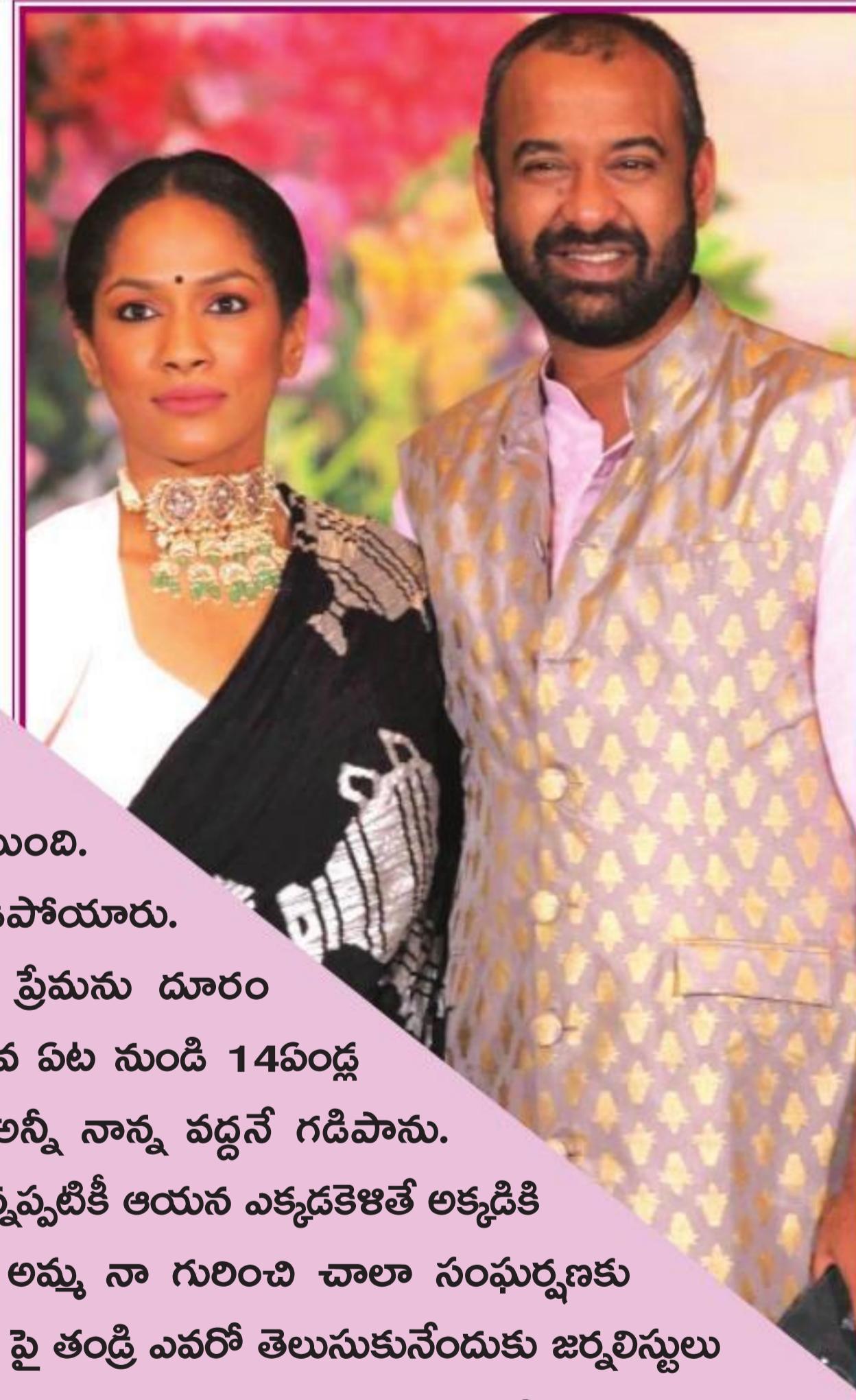
గుర్తంచి. నా బర్త్ సర్లిఫికేట్ పై తండ్రి ఎవరో తెలుసుకునేందుకు జర్రులిస్టులు

చూపిన అత్యుత్సాహం బాధించినా భలించింది. అందరూ నా స్థానికతను గురించి

నన్నా అడుగుతుంటారు. వాలికి నేను చెప్పేదొకటే. మా తాత గాలిది బెనారస్. అమ్మది ధీల్లి.

అమ్మమ్మిది లాపెబార్ నా తండ్రిది కరేబియన్. నా దృష్టి అంతా వీటిపైన లేదు. నేను ప్రపంచాన్ని

చూస్తున్నాను. ఐనా ఇండ్రో-కరేబియన్ గర్ట్ అనిపించుకోవడానికి నేనేమీ సిగ్గుపడను.

కూతురుకి తనెందుకు వివాహం చేసుకుంటున్నానో వివరంగా చెప్పింది. ‘పెళ్లి చాలా ముఖ్యమైనది జీవితంలో.. సమాజంలో మనగలగాలంటే, గౌరవ మర్యాదలు దూరం కాకుండా ఉండటానికి పెళ్లి తప్పనిసరని ఒప్పించాను. మనాబూ సంతోషంగా అంగీకరించింది’ అనంటారామె. అయితే ఆ మధ్య నీనా సోషల్ మీడియాలో అమ్మయిలకు ఓ సలహ ఇచ్చారు.

‘ఎప్పుడైనా సరే పెళ్లయిన వాడి ప్రేమలో మాత్రం పడవద్దని.’

ఇటీవల నీనా గుప్తా నటించిన చిత్రాలు బధా యాపోలా, పంగా, సుమంగళ్ జాద్యా సాపథాన్. వ్యక్తిగతంగా ప్రాణంగ్ విమన్ కావడం వలననే సినిమాలలో నెగిటివ్ రోల్స్ బాగా చేగలిగాననే నీనా లాక్డాన్ లో “సచ్ కహూ తో” అనే పుస్తకం రాశారు. “సినిమాల్లో అవకాశాలు రాకపోతే నేను తాజ్ హెచాటల్లో వెయిటర్ గానైనా పని చేయ డానికి సిద్ధం. కానీ ఆత్మ గౌరవాన్ని మాత్రం చంపుకుని ఓ మెట్టు కిందికి దిగలేను” అని దృఢంగా చెబుతుంది నీనా.

హిందీ చిత్ర పరిశ్రమలో కమర్సియల్, న్యూవేవ్ పారలల్ చిత్రాలలో విభిన్న ప్రాతిలు పోషిస్తున్న నీనా గుప్తా సందర్భం వచ్చినపుడు పఱానా ఆజ్ఞ, స్నేతా పాటిల్, దీప్తినావల్ పంటి తారలకు ఏమాత్రం తీసి పోని నటను ఆవిష్కరించ గలదు.

- మనాబూగుప్తా

ఒక ఆడపిల్లకు అన్నాయం జరుగుతుంది. న్నాయస్థానంలో న్నాయం కోసం వెళతే ఆమెకు అక్కడా అన్నాయమే ఎదురవుతుంది. అప్పుడు అనుకోని పరిస్థితులలో ఆమెకు ఒక యువ లాయర్ పరిచయం అవుతాడు. అతనో తాగుబోతు. అతని వెనకో గతం. ప్రేమించిన భార్యను పోగొట్టుకుని తాగుబోతుగా తయారయ్య కోర్పు కి మళ్ళ రానని శపథం చేస్తాడు. అతడిని తన కేసు వాణించమని నీ లాంటి వారు కూడా లేకపోతే న్నాయస్థానంలో న్నాయం ఎలా దొరుకుతుంది?

మాలాంటి వారు ఎక్కడికి వెళ్ళాలని ఆ అమ్మాయి అడుగుతుంది.
ప్రపంచ అతను కోర్టుకు వస్తాడు. న్యాయాన్ని గెలిపిస్తాడు. ఇది
ఉత్తరం... వింటుంటే ఈ మధ్య లలేజ్ అయిన
క పెద్ద క్రేజీ హోర్స్ సినిమా గుర్తుకు
సుంది కదా.

- පි.ජ්‍යෙති, 9885384740

ఎట్లికీ వివిధస్తోద్యు గొప్ప స్వివుర్గా లది

దామినీ ఒక పేద తండ్రికి పుట్టిన రెండవ
పురు. తండ్రి కట్టుం ఇచ్చి పెళ్ళి చేసే స్థితిలో
ఒ పెద్ద కూతురు తనను ప్రేమించిన ఒక మిమిక్రీ ఆర్టిస్టుతో
పోతుంది. అతనో తాగుబోతు. రెండవ అమ్మాయి దామిని
ఒంచి డాన్సర్. ఉన్నది ఉన్నట్టు మాట్లాడడం ఆమె నైజిం.
అబద్ధం చెప్పదు, జీవితంలో నటించదు. ఆమె నాట్యం చూసి

ఇప్పటి తరానికి గొప్ప సినిమా ఇది. కాని ఈ కథ వింటే నాకు గుర్తుకు వచ్చిన సినిమా 1993లో వచ్చిన హిందీ సినిమా “దామినీ”. ఆ సినిమాలో లాయర్ పాత్రను కావీ కొట్టి మరో హిందీ సినిమాలోని ఆడపిలల్లను వారి సమస్యను తీసుకుని రెండిటితో జుగల్ బందీ ఆడిన ప్రస్తుత హీరో సినిమాలో కేవలం హీరో ఎలిమెంట్ మాత్రమే ఉంది. అంటే ఆ హీరో పాత్ర తప్ప మరేమీ కనిపించని ఒన్ పైడెడ్ సినిమాని గొప్ప సినిమా అని గొప్ప హీరోయజం అని ప్రచారం చేసే వారికి దామినీ సినిమా గురించి చెప్పాలి. ఇందులో ఆ లాయర్ పాత్రలో నటించినది సన్నీ డియోల్. ఆ పాత్ర ఇంటర్వెల్ ముందు వస్తుంది. సన్నీ డియోల్ నటించిన సినిమాలలో ఒక చిరస్మాయి సినిమాగా నిలిచిపోతుంది దామిని. ఈ సినిమాలో అధ్యాత్మమైన కోర్పు సీస్లను ఎన్బె శాతం కావీ కొట్టి తీసిన ప్రస్తుత హీరో సినిమా, దామిని సినిమాలోని లాయర్ని తీసుకుని పింక్ సినిమాలోని సమస్యను తీసుకుని అల్లుకున్న కథ మాత్రమే.

దామినీలో లాయర్గా నటించిన సన్మి డియోల్కి జాతీయ స్థాయిలో ఉత్తమ సహాయ నటుడిగా బహుమతి లభించింది. ఈ సినిమా కథ ఈ ఒక్క లాయర్ బేస్గా నడవదు, ఇందులో దామినీ గా మీనాక్షి శేషాది ఆమె భర్త శేఖర్ గుప్తాగా రిషి కపూర్ మర్యిపోలేని నటనను ప్రదర్శిస్తారు. ప్రతిఒక్కరు పోటిపడి నటించిన ఈ సినిమాలో అమివ్షపురి నటనను కూడా కాపీ చేసారు ఇప్పుడు వచ్చిన తెలుగు సినిమాలో. దామినీ భారత దేశ సినీ చరిత్రలోనే ఒక గొప్ప ప్రీ పాత. ఈ సినిమాను రాజకుమార్ సంతోషి చాలా శ్రద్ధతో

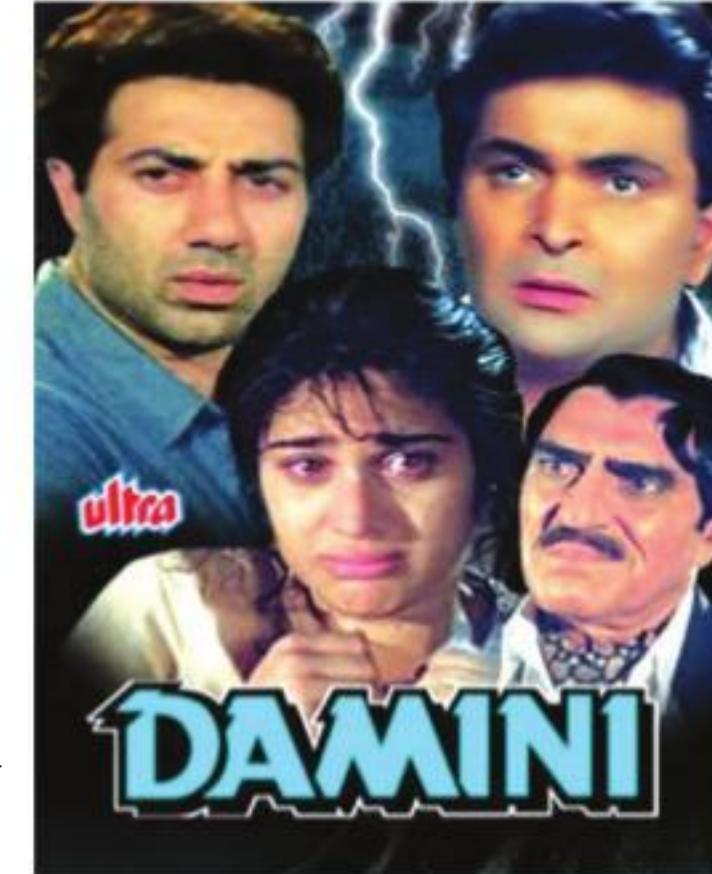
అమెను ప్రేమిస్తాడు. తల్లి తండ్రులను ఒప్పించి నుండి చూడడానికి తీసుకువస్తాడు. వారితో కూడా దామిని కుటుంబ స్థితిని ఉన్నది ఉన్నట్లు చెబుతుంది. అక్కుయం దాచే ప్రయత్నం చేస్తున్న తండ్రిని వారించి, తన అక్కుయంచినతనితో వెళ్లిపోయిందని నిజం చెబుతుంది. అలాగే తాగుతున్న టీ కప్పులు కూడా పక్కింటివారివి తాము చాలా శాస్యంగా జీవిస్తున్న వ్యక్తులమని చెప్పుకుంటుంది. ఆమె యితికి మెచ్చి శేఫర్ తండ్రి ఆమెను కోడలిగా స్వీకరిస్తాడు. వంటి హంగులు లేకుండా అత్తవారింట కూడా సాధారణంగా చదానికి దామిని ఇష్టపడుతుంది. ఆమెను శేఫర్ విపరీతంగా స్తాడు.

శేఫర్ తమ్ముడు రాకేవ్. ఆ ఇంట్లో ఉర్ని అనే ఒక పల్లెటూరి పని గ్రాయి పని చేస్తూ ఉంటుంది. దామినికి ఆ అమ్మాయితో చాలా శాం. చిన్నదైన ఉర్నీ దామినిని అక్కా అని పిలుస్తూ ఉంటుంది. అలీ పండగ రోజు రాకేవ్ అతని మిత్రులు విపరీతంగా తాగి ఉర్ని అత్యాచారయత్తుం చేస్తారు. వారి చేతులలో ఉర్నీని చూసి ఆమెను చల్క దామిని భర్తను పిలుచుకువస్తుంది. కాని వారామెను చల్కేకపోతారు. మతులో రాకేవ్ అతని సేహితులు ఉర్నీని జీవ్

లో ఎక్కించుకుని ఒక నిర్జన ప్రదేశంలో వదిలేసి వెళ్లిపోతారు. ఇంట్లో వారికి ఈ సంగతి తెలిసి రాకేష్వి రక్కించుకునే ప్రయత్నంలో పడిపోతారు. ఊర్లో బతుకుతుంది. ఆమెను హస్తించుకునే ఎవరో చేర్చిస్తే అక్కడ తనకు జరిగిన అన్యాయం చెబుతూ దామినీకి అంతా తెలుసని పోలీసులకు చెబుతుంది. దామినిని పోలీసులతో కలవకుండా కుటుంబం ప్రయత్నిస్తున్నాడి. కానీ చివరకు ఉర్కి జరిగిన అన్యాయం తెలిసి దామిని పోలీసులకు నిజం చెబుతుంది.

దామినీ నిజాయాతీ, తమ్ముడు భవిష్యత్తు, ఇంటి పరువు, పెద్ద కొడుకుగా తన భాద్యత వీటన్నిచీ మధ్య శేఖర్ నలిగిపోతూ ఉంటాడు. దామిని ఇల్లు వదిలి వెళ్ళవలసి రావడం, ఉర్నీ పరిణితి విషమం అవడం, దామినీతో నిజం చెప్పించిన పోలీ సులు కూడా ఆ మిష మీద కుటుంబం వద్ద డబ్బు లాగాలని ప్రయత్నించడం, డబ్బు మట్టక అంతా ఒక్కటయ్య రాకేష్వని రక్షించే ప్రయత్నం చేయడం, దామినిని అడ్డ తొలగించుకోవడానికి ఆమెను పిచ్చిదాన్ని చేసి ఆమెను చంపాలనుకోవడం, పిచ్చి ఆసుపత్రి నుండి పారిపోతున్న దామినికి లాయర్ గోవింద్ కనిపించడం ఇలా కథ సాగుతుంది. ఈ లోపు ఉర్నీ హత్య జరగడం, దామినీ న్యాయం కోసం కుటుంబాన్ని,

పేద శ్రీ కోనం నాయ ఏరాటం చేసిన గొప్పండి కోడలు “దామని”

వారు దోషిణి వర్గంతో చేరి తమ వారిపై అధికారం చెలాయించడం సమాజంలో నిత్యం చూస్తున్న విషయమే. పేదరాలయిన దామిని డబ్బున్న వారి ఇంట కోడలిగా వెళ్ళినా తన మూలాలను, తమ పేద బితుకుల నిస్పహయతను మర్చిపోదు. డబ్బు, పెళ్ళి ఇచ్చిన పౌర్ణాదాతో ఆమె గుడ్డిదయిపోదు. మరో పేద స్త్రీకి సహాయం చేయడం తన కర్తవ్యం అనుకుంటుంది. ఇది దామిని గొప్పతనం. సమాజంలో స్త్రీలు ఆచరించవలసిన విధానం. తోటీ స్త్రీలకు

చేయూత అందించ గలిగిన విద్యా వంతులు, ధన వంతులు, అభివృద్ధి వంతులైన స్త్రీల ఆదరణ ఉంటే చాలా స్త్రీ సమస్యలు పరిష్కరింప బడతాయి. కానీ స్త్రీల కోసం ఆలోచించే తోటి స్త్రీల కొరత ఉన్న సమాజంలో ప్రతి స్త్రీ జీవితంలో ఒంటరి పోరాటమే చేస్తుంది.

ప్రతిచోట దామని తన మనసు చెప్పిన మార్గంలో వెళుతూ కనిపిస్తుంది. ఆమె వేసే ప్రశ్నలలో అమాయకత్వంతో పాటు నిజాయాతీ ఉంటుంది. ఒక చోట హస్తింగ్ల్స్‌లో జరులిస్తుల మద్దు

దామిని పాత్ర వేసే ప్రశ్నలు చూసి తీరాలి. అక్కడ మీనాళ్లో శేషాది నటన చాలా గొప్పగా ఉంటుంది. ఉర్ధు హస్సిటల్లో తీవ్ర రక్త స్ట్రాపంతో చావు బతుకుల మధ్య ఉంటుంది. జర్జులిస్టులు ఆమెతో పాటు అత్తింటిపై కేను వేసిన దామినిని కూడా ఫోటో తీయడానికి పోటీ పడతారు. అదో సెన్సేషనల్ కేను కాబట్టి దాన్ని ఎవరెంతగా ప్రైలైట్ చేస్తే ఆ పత్రిక సర్కులేషన్ అంత పెరిగి వారికి పేరు వస్తుందని వారి ఆశ. వారికి అక్కడ ఉర్ధు దామినీ స్ట్రైలుగా కనిపించరు. వారందరికి అది ఒక న్యూస్ మాత్రమే ఒక స్ట్రైల్ జర్జులిస్టు, దామిని చీర బోర్డరు సరి చూసుకొమ్ముని ఫోటో సరిగ్గా రావట్టేదని కెమోరా ఫోకస్ మార్పుకుంటున్నప్పుడు ఉర్ధుపై కప్పిన దుప్పటి తీసి పక్క మీద కారుతున్న రక్కాన్ని చూపించి

చీర బోర్డరు కాదు ఆ రక్కాన్ని చూడమని, దామిని జర్జులిస్టులను ఎదురునే సన్నిఖేశం ప్రేక్షకులకు ఎప్పటికే గుర్తుండిపోతుంది. మనం బతుకున్న సమాజంలోని కుళ్లు ని బట్టబయలు చేసే గొప్ప సన్నిఖేశం అది.

అలాగే భార్యను విపరీతంగా ప్రేమిస్తూ, పెద్ద కొడుకుగా తన భాద్యత నెరవేర్పుడానికి తపన పడుతూ నలిగిపోయే ఒక భర్తగా రిషీ కపూర్ నటన సూపర్. ఒక లవర్ బాయిగా ఎంచబడిన రిషీకి చాలా తక్కువ సినిమాలలో నిజంగా నట విశ్వరూపాన్ని చూపే అవకాశం దక్కింది. అందులో దామినీ సినిమా ఒకటి. ఇందులో శేఖర్ పాత్రలోని అంతర్భధనాన్ని అతను అభినయించిన విధానం ఆకట్టు కుంటుంది. ఇక్కడ అతను దమ్ములేని మగాడిగా కనిపించరు. బాధ్యతల నడుమ నలిగిపోయే ఒక కుటుంబ వ్యక్తిగా కనిపిస్తాడు. బలహీన మనస్సుడుగా ఈ పాత్ర మిగిలిపోదు. ఎంతో నరకం అనుభవిస్తూ ఆ సమస్య కారణంగా తక్కువ హసి తన కుటుంబానికి కలగడానికి తానేం చేయాలో అని నిత్యం తపించే ఒక కొడుకు కనిపిస్తాడు. నా

వరకు రిషి కపూర్లోని మంచి నటుడికి ఈ పాత్ర ఒక ఉదాహరణ అని చెబుతాను.

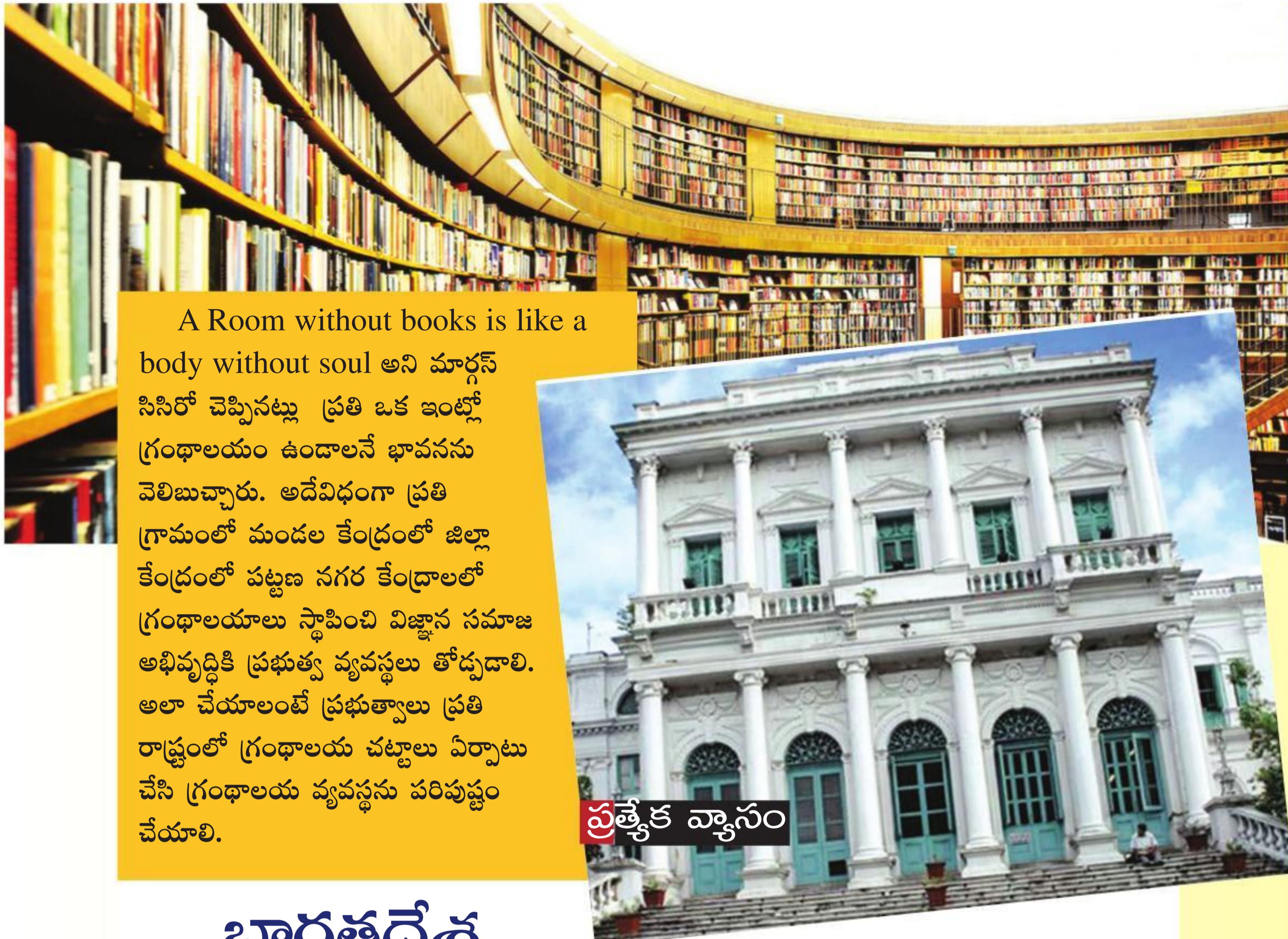
ఇక గోవిందగా సన్ని డియోల్పాత్ర ఎన్నో సినిమాలకు ఇన్నిరేషన్ ఇచ్చింది. కోర్ట్ రూంలో సన్ని డైలాగులన్నీ ట్రైండ్ సెట్లే. అప్పట్లో ఈ డైలాగులు ముఖ్యంగా “తారిఫ్.. తారిఫ్” అంటూ సాగే అతి పెద్ద డైలాగ్, “థాయి ఫిలో

కా హాత్” అనే మాట హిందీ డైలాగులలో గుర్తుండి పోయాయి. లాయర్ పాత్రలో అమ్రిష్ పూరి షైల్సు ప్రతివాద లాయరుగా నటించే ప్రతి ఒక్కరు ఏదో ఒక సందర్భంలో కాపీ కొట్టడం ఆనవాయితీగా మారింది. బాలీవుడ్లో దామిని లాంటి బలమైన పాత్రలు చాలా తక్కువ. మదర్ ఇండియా లో నదీన్ తరువాత అంత పవరున్న పాత్ర దామిని. మొన్న వచ్చిన తెలుగు సినిమా చూసి దామినీ సినిమాలో సన్ని డియోల్పాత్రను, అమ్రిష్ పూరి పాత్రలు ఎంతలా కాపీ కొట్టారో తెలుసుకుని ఆశ్చర్యం అనిపించింది. అందరూ ఆ సినిమా గురించి చాలా రాసారు

కాని దామిని సినిమా ప్రస్తావన ఎక్కడా లేకపోవడం బాధగా అనిపించింది. అందుకే ఈ సినిమాను ఇప్పటి తరానికి పరిచయం చేయాలని ఏంచింది. ప్రస్తుత సినిమాలలో హీరో తప్ప మరే పాత్ర కనిపించనివ్వకుండా సినిమా తీయడం హీరోకి న్యాయం చేయడం అనుకుం టున్నట్లు కనిపిస్తుంది. కాని హేమా హేమీల మధ్య పోటీగా సాగే ఈ మూడు పాత్రల సంగమం చూసే ఒక గొప్ప సినిమా చూపిన ఫీల్ కనిపిస్తుంది.

దామినీ ఈ సినిమా ముఖ్య పాత్ర. ఇందులో లాయర్గా సన్ని గుర్తుండిపోయే

నటను ప్రదర్శిస్తే, రిషీ కపూర్ ఎందరి అభిమానాన్ని చూరగొన్నారు. సినిమా అంటే ఇన్ని కాంబినేషన్ ఉండాలి అని అనుకున్న రోజుల నుండి హీరో తప్ప మరెవ్వరూ కనిపించని రోజులకు సినిమా వచ్చినందుకు కొన్నిసార్లు బాధ అనిపిస్తుంది. దామిని చాలా ప్లాటార్ముల్లో ఉంది. ఉత్తరాన ఈ సినిమాకు ఇప్పటికే గొప్ప కేస్ ఉంది. దక్కిణ భారతీయులు హింది వచ్చిన వారు, ముఖ్యంగా ప్రస్తుతం తెలుగు వారు చూడవలసిన సినిమా ఇది.

A Room without books is like a body without soul అని మార్కెస్ సిసిరో చెప్పినట్లు ప్రతి ఒక ఇంట్లో గ్రంథాలయం ఉండాలనే భావనను వెలిబుచ్చారు. అదేవిధంగా ప్రతి గ్రామంలో మండల కేంద్రంలో జిల్లా కేంద్రంలో పట్టణ నగర కేంద్రాలలో గ్రంథాలయాలు స్థాపించి విజ్ఞాన సమాజ అభివృద్ధికి ప్రభుత్వ వ్యవస్థలు తోడ్పుడాలి. అలా చేయాలంటే ప్రభుత్వాలు ప్రతి రాష్ట్రంలో గ్రంథాలయ చట్టాలు ఏర్పాటు చేసి గ్రంథాలయ వ్యవస్థను పరిపుష్టం చేయాలి.

ప్రత్యేక వ్యక్తి

భారతదేశ పార గ్రంథాలయ చట్టాల పనితీరు

పోర గ్రంథాలయ చట్టం ఆవశ్యకత గురించి చర్చిస్తే పోర గ్రంథాలయాలకు ప్రభుత్వం నుండి గ్రాంటులు మంజూరు చేసి గ్రంథాలయాల అభివృద్ధికి కృషి చేస్తుంది. అదేవిధంగా ప్రజల నుండి ప్రభుత్వం గ్రంథాలయ పన్నును వసూలు చేసి గ్రంథాలయాల స్థాపనకు, ఉన్నతికి, కనీస వనరులు సమకూర్చుతో పాటు జనాభాకు అనుగుణంగా నూతన గ్రంథాలయాల ఏర్పాటు చేయడం వంటి కార్యక్రమాలు దూపొంది స్తాయి. ప్రజలకు ప్రస్తుతావసరాలకు కావలసిన సమాచారాన్ని, విజ్ఞానాన్ని అందించడం కూడా ఏధిలో భాగమే.

భారతదేశంలో ప్రప్రథమ గ్రంథాలయ చట్టాన్ని తీసుకుని వచ్చిన ఘనత అవిభక్త మద్రాసు రాష్ట్రానికి దక్కింది. ఈ గ్రంథాలయ చట్టం అమలులోకి రాక పూర్వం పశ్చిమ బెంగాల్, బీహార్ తిరువనంతపురం, కొళ్విన్, పంజాబ్, ఉత్తర ప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్ వంటి రాష్ట్రాలు చాలా సంవత్సరాలుగా గ్రంథాలయ చట్టం కోసం ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ కార్యరూపం దాల్చాలేదు. 1948వ సంవత్సరంలో మద్రాస్ రాష్ట్రం నందు ఈ చట్టం అమల్లో రావటానికి చాలా మంది ప్రముఖులు కృషి చేశారు. వారిలో గాడిచర్చ హరిసర్వోత్తమ రావు, కె.వి కృష్ణస్వామి అయ్యర్, యున్.యం.ఫౌజిల్, డాక్టర్ ఎన్.ఆర్ రంగనాథన్ వంటి వారున్నారు.

- డా. రవికుమార్ చేగొని, 9866928327

ప్రధాన కార్బూడర్చీ, తెలంగాణ గ్రంథాలయ సంఘం

వారితో పాటు నాటి మద్రాసు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ రాజగోపాలచారి, విద్యాశాఖ మంత్రి డాక్టర్ సుబ్బరాయన్ గారికి 1947 సంవత్సరంలో గ్రంథాలయ చట్టం అమల్లోకి తీసుకు రావాల్సిందిగా గ్రంథాలయ కార్యక్రమాలు విన్నవించుకున్నారు.

1947వ సంవత్సరంలో ఎన్.ఆర్.యు సపూర్, శ్రీనివాస్ రెడ్డి గారి సహాయ సహకారాలతో శ్రీ టీ.ఎస్ అవినాశ లింగం చెట్టియార్, సర్.రామస్వామి మొదలియార్, సర్ మహమ్మద్ ఉస్మాన్, టి.ఆర్.వెంకట రామశాస్త్రి మద్రాస్ గ్రంథాలయ కార్యక్రమాలు, అయ్యంకి వెంకట రమణయ్య, గాడిచర్చ హరి సర్వోత్తమ రామారావు, పాతురి నాగబ్హావణం, శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య వంటి ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘ సబ్యుల సహాయ సహకారాలతో కార్యరూపం దాల్చింది.

మొట్టమొదటి గ్రంథాలయ చట్టం సంబంధించిన డ్రాఫ్ట్ చిల్లు రూపొందించడంలో ప్రధాన భూమిక పోషించిన వారు డాక్టర్ ఎన్.ఆర్ రంగనాథన్. భారతదేశ గ్రంథాలయ చరిత్ర వారి పేరు చిరస్థాయిగా నిలబడి ఉంటుంది. 1947 డిసెంబర్

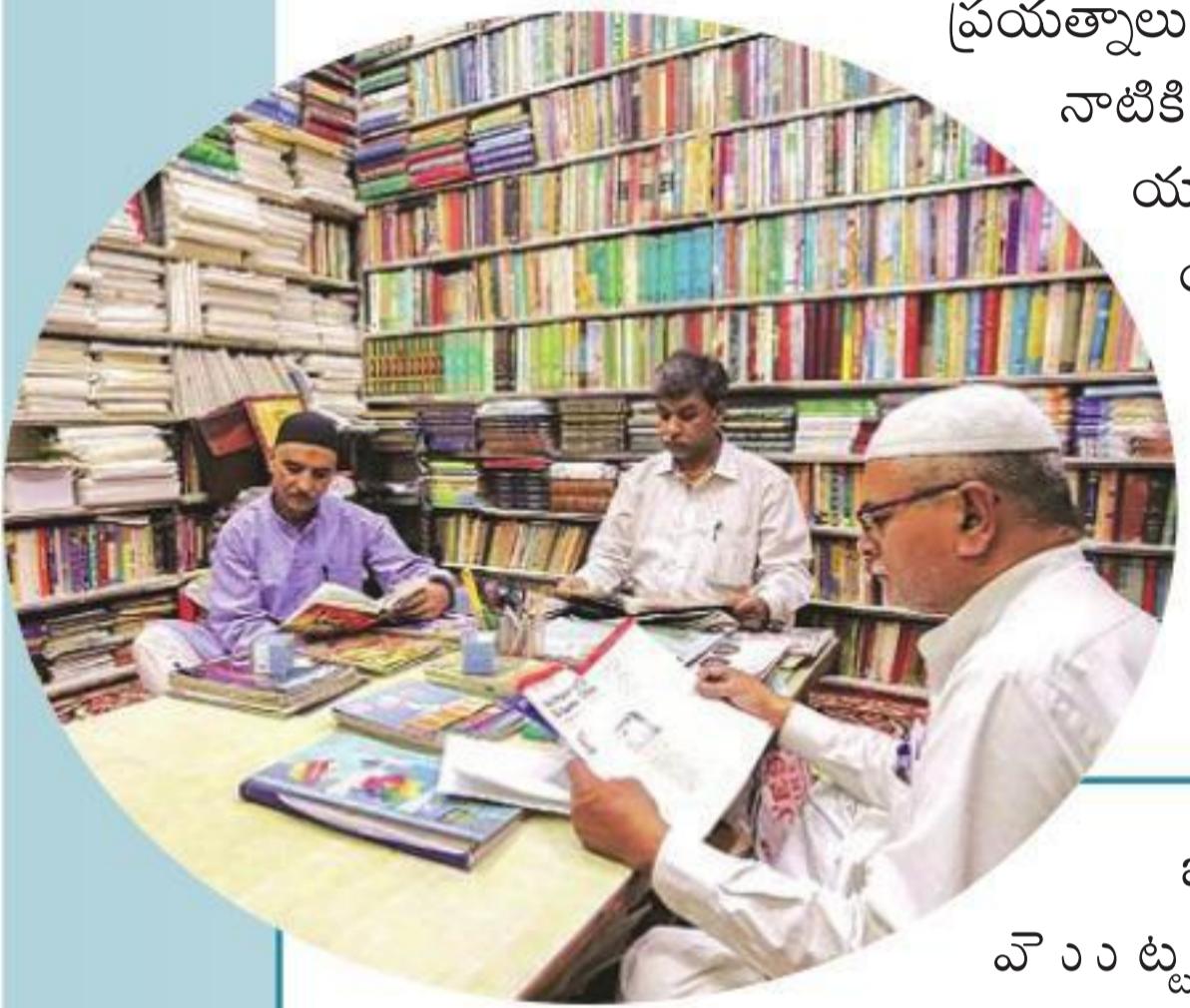
9న గెజిట్లో ప్రకటించింది. 1948లో ఆమోదించబడిన చట్టం రూపం దాల్చింది.

ఈ చట్ట ప్రకారం ఇంటి పన్ను ఆస్తి పన్నుపై రూపాయికి ఎనిమిది పైనల చోపున వసూలు చేయాలి. గ్రంథాలయాల వ్యాప్తి బాధ్యత లోకల్ లైబ్రరీ అధారిటీ వారికి అప్పగించారు. జిల్లా గ్రంథాలయ శాఖ, గ్రంథాలయాల అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం నిధులు కేంటాయిస్తున్నావి. గ్రంథాలయాల సర్వతో ముఖాభివృద్ధికి చౌరవ చూపడం గ్రంథాలయ చట్టం బాధ్యత.

1953 సెప్టెంబర్ 30 నాటికి మునుపే అనగా ఆంధ్ర రాష్ట్ర అవతరణకు ముందే ఆంధ్ర ప్రాంతంలో 11 జిల్లాల్లో

జిల్లా కేంద్ర గ్రంథాలయాల స్థాపనకు ప్రయత్నాలు చేశారు. 1953

నాటికి శాఖ గ్రంథాలయాల స్థాపన పూర్తయింది. ఇవిగాక 976 సహాయక గ్రంథాలయంలో 336 నిర్విరామంగా పని చేశాయి.

భారతదేశంలో

వే ౧ ౧ ట్ర్యూ వే ౧ ౧ ద టో

గ్రంథాలయ చట్టం మద్రాస్ పోర గ్రంథాలయ చట్టం (1948), ఆంధ్రప్రదేశ్ పోర గ్రంథాలయ చట్టం (1960), కర్కాటక రాష్ట్ర పోర గ్రంథాలయ చట్టం (1965), మహారాష్ట్ర పోర గ్రంథాలయ చట్టం (1967), వశిష్ఠ బెంగాల్ రాష్ట్ర పోర గ్రంథాలయ చట్టం (1979), మణిపుర్ పోర గ్రంథాలయ చట్టం (1988), హర్యానా పోర గ్రంథాలయ చట్టం (1989), కేరళ పోర గ్రంథాలయ చట్టం (1989), మిజోరాం పోర గ్రంథాలయ చట్టం (1993), గోవ పోర గ్రంథాలయ చట్టం(1993), గుజరాత్ పోర గ్రంథాలయ చట్టం (2001), ఒరిస్సా పోర గ్రంథాలయాల చట్టం,(2001) ఉత్తరాఖండ్ పోర గ్రంథాలయ చట్టం (2005), ఉత్తరప్రదేశ్ పోర గ్రంథాలయంలో చట్టం (2006), రాజస్థాన్ పోర గ్రంథాలయ చట్టం (2006), లక్ష్మీప్రీణ్ పోర గ్రంథాలయ చట్టం (2007), బీపోర్ పోర గ్రంథాలయాల చట్టం (2008), చత్తీస్గఢ్ పోర గ్రంథాలయాల చట్టం (2008-09), అరుణాచల్ ప్రదేశ్ పోర గ్రంథాలయ చట్టం (2009), తెలంగాణ పోర గ్రంథాలయ చట్టం (1960) మాడిప్రైడ్ అండ్ అడాప్లైడ్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ పోర గ్రంథాలయ చట్టం 2014-15 లో చేయబడింది.

దెండవ పోర గ్రంథాలయ చట్టంగా ప్రైదరాబాద్ రాష్ట్ర పోర గ్రంథాలయ చట్టం గణతిక్కింది. నిజాం రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం మొదటగా గ్రంథాలయాలకు, తెలుగు భాషాభివృద్ధికి, అక్షరాస్యతకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వలేదు. స్వాతంత్ర్యానంతరం పోరుల విజ్ఞాన, వికాసంతో పాటు అక్షరాస్యతను

పెంపొందించేందుకు గ్రంథాలయ చట్టం ఆవసరమని భావించి నాటి ప్రైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో ఉన్న గ్రంథాలయాద్యమ నాయకులు శ్రీధర్ వామన నాయక్, గోపాలరావు ఎగ్గోటీ, ఉజ్జింకర్, ఆర్.యస్.శాస్త్రి, పవన్ కుమార్, అబ్బల్ ప్రైదర్ మొదలైన గ్రంథాలయ సభ్యుల సహకారంతో ఉజ్జింకర్ ప్రైదరాబాద్ గ్రంథాలయ డ్రాష్టు బిల్లును రూపొందించింది.

ప్రైదరాబాద్ రాష్ట్ర పోర గ్రంథాలయ చట్టం కోసం భారతదేశ గ్రంథాలయ పితామహులు డాక్టర్ ఎన్.ఆర్ రంగనాథం ఆమూల్య సలహాలు సూచనలు ఇచ్చారు. ఆనాటి విద్యా శాఖ మంత్రి శ్రీ గోపాల్ ఎగ్గోటీ సహాయ సహకారాలు అందించారు. 27-8-1954 ప్రైదరాబాద్ పోర గ్రంథాలయ బిల్లును గెజిట్లో ప్రవేశపెట్టారు.

శాసనసభలో 1955 ఫిబ్రవరి 12న పలువురు ప్రజా ప్రతినిధులు, ప్రభుతులు వెంకటరామారావు, కె.అనంత రెడ్డి, డి.జే.ఆనందరావు, శ్రీమతి మజుమా బేగం మొదలైనవారు తగు సూచనలు సలహాలు చేశారు. తదనంతరం ఈ బిల్లును ఆమోదించారు. 1955 సెప్టెంబర్ 1 నుండి ఈ పోర గ్రంథాలయ చట్టం ఆమల్లోకి వచ్చింది. ఇది ప్రైదరాబాద్ రాష్ట్ర పోర గ్రంథాలయ చరిత్ర.

ఈ చట్టాన్ని అనుసరించి సహాయక గ్రంథాలయాలు (పైవేటు గ్రంథాలయాలు/ స్వతంత్రంగా నడిపే గ్రంథాలయాలు) పత్రికలకు రూ.150/-, పుస్తకాలకు రూ.300/- దాటకుండా ప్రభుత్వం సహకారం అందించింది. అదేవిధంగా ప్రైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో అప్పటికే స్వతంత్రంగా నడుపబడుతున్న శ్రీ కృష్ణ దేవరాయంాంద్ర భాషా నిలయం, బాపూజీ వచ్చాలయం, రాజరాజ నరేంద్ర ఆంధ్ర భాషా నిలయంలకు తగిన సహాయ సహకారాలు అందించింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత ప్రైదరాబాద్, ఆంధ్ర రాష్ట్ర పోర గ్రంథాలయాల చట్టాలు కలిపి ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయ చట్టం 1960లో అమలులోకి వచ్చింది. ఏప్రిల్ 1, 1960 నాటికి సహాయ గ్రంథాలయాల సంఖ్య 75. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో పన్నెండు వందల గ్రంథాలయాల వరకు ఉన్నవి. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో జిల్లా కేంద్ర గ్రంథాలయాలు 11, శాఖా గ్రంథాలయాలు 182, పుస్తక పంపిణీ కేంద్రాలు 294, సహాయక గ్రంథాలయాలు 986, ప్రత్యేక బాల గ్రంథాలయాలు 11 మొత్తం 1484 గ్రంథాలయాలు ఉన్నవి.

తెలంగాణ ప్రాంతంలో జిల్లా కేంద్ర గ్రంథాలయాలు పది, శాఖా గ్రంథాలయాలు 27, పుస్తక పంపిణీ కేంద్రాలు 20, సహాయక గ్రంథాలయాలు 75 మొత్తం 132 కలవు. ఏప్రిల్ 1 1960 నుండి రాష్ట్రంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయ చట్టం శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, శ్రీ కల్యారి సుబ్బారావు శాసన సభ్యుల సహాయ సహకారాలతో ఆంధ్రప్రదేశ్ తౌలి ముఖ్య మంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి ఆధ్యర్యంలో నూతన గ్రంథాలయ చట్టం రూపుదాల్చింది. శ్రీ ఎఫ్.ఎన్ గార్డెనర్ చెప్పినట్లు “Generally the act it is a great improvement on the Madras act and correct many of its defects” ఆంధ్రప్రదేశ్ పోర గ్రంథాలయ చట్ట గోప్తనాన్ని తెలియజేశారు.

1960 గ్రంథాలయ చట్టాన్ని అనుసరించి రాష్ట్ర కేంద్ర

గ్రంథాలయంగా అసఫియా గ్రంథాలయంలో పరిగణలోని వచ్చింది. రాష్ట్రానికి గ్రంథాలయ పరిషత్ ఏర్పాటు చేయాలని అదేవిధంగా దానికి ఒక చైర్మన్‌ను నియమించి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా గ్రంథాలయాల బాగోగులను చూసేందుకు అధికారాలు కట్టబెట్టాలని నిర్ణయించింది. అదేవిధంగా ఒక డైరెక్టర్ పొర గ్రంథాలయాలకు రాష్ట్ర స్థాయిలో నియమించాలని సూచించింది.

జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా గ్రంథాలయ పరిషత్ చైర్మన్ నియమకం, జిల్లా గ్రంథాలయ సెక్రటరీ ఉండాలని అదేవిధంగా అదేవిధంగా మండల స్థాయిలో మండల గ్రంథాలయ పరిషత్ లేదా లోకల్ లైబ్రరీ అధారిటీలు ఉండాలని వాటిలో మెంబర్లుగా నియమించాలని గ్రామీణ స్థాయి నుంచి రాష్ట్ర స్థాయి వరకు గ్రంథాలయాలను ఒక శాస్త్ర యుక్తమైన పద్ధతులు నడపాలని సూచించడం జరిగింది.

అదేవిధంగా గ్రంథాలయాల్లో పనిచేస్తున్న గ్రంథ పాలకులకు తర్వీదు ఇవ్వాలని, మారుతున్న శాస్త్ర సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి అనుగుణంగా తర్వీదు ఇవ్వాలని, ప్రతి నెలా గ్రంథాలయాల పనితీరుపై, గ్రంథ పాలకుల పనితీరుపై సభలు సమావేశాలు నిర్మించాలని సూచించింది.

2014 నుండి నూతన తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవిర్మించిన తర్వాత తెలంగాణ ప్రాంతానికి నూతన గ్రంథాలయ చట్టం ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నదని భావించి ప్రభుత్వం జీ.ప. యం.యన్ నెం.35, 21.12.2015 & జీ.ప. యం.యన్ నెం.16, 22.04.2016 అనుసరించి, 1960 ఆంధ్రప్రదేశ్ పొర గ్రంథాలయ చట్టాన్ని 21 డిసెంబర్ 2015 నాడు మోడిప్లైడ్ అండ్ అడాప్టేవ్స్ ఆఫ్ లైబ్రరీ ఆర్క్ ఫర్ తెలంగాణ స్టేట్.. తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని కూడా గ్రంథాలయ చట్టం అనుసంధానం చేయబడింది. గ్రంథాలయాలకు రావాల్సిన ఆదాయాన్ని ప్రభుత్వం నుండి లేదా ప్రజల నుండి శిస్తా / పన్ను రూపంలో వసూలు చేసిన ఆదాయాన్ని గ్రంథాలయాలకు కచ్చితంగా కేటాయించాలని, గ్రంథాలయాలకు నూతన భవనాలు, పక్కా భవనాలు, నూతన గ్రంథాలయ స్థాపనకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ముఖ్యంగా రాజు రామోహన్ రాయ్ లైబ్రరీ ఫౌండేషన్ అందించే సహాయ సహకారాలు పొందాలన్న గ్రంథాలయాల చట్టం ఒక చారిత్రక అవసరం అనేది నగ్న సత్యం. రాష్ట్ర జనాభానుసరించి

గ్రంథాలయాలు ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది.

ఇంటర్వెన్షన్ల్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ లైబ్రరీ అసోసియేషన్ 2003, 2005, 2010 మొదలగు మానిప్లాస్టిల ప్రకారం తొలుత ఐదు వేల జనాభా ఉన్న గ్రామాల్లో ఒక్కే గ్రంథాలయం ఏర్పాటు చేయాలని, తదుపరి రెండు వేల జనాభా ఉన్న గ్రామాల్లో ఒక్కే గ్రంథాలయం ఏర్పాటు చేయాలని, ప్రస్తుతం వెయ్యి మంది జనాభా ఉన్న గ్రామానికి ప్రభుత్వ గ్రంథాలయం ను లేదా కనీసం పుస్తక డిపాజిట్ సెంటర్సు ఏర్పాటు చేయాలని సూచించింది. ఇదే విషయాన్ని మన దేశంలో ఉన్న రాజు రామోహన్ రాయ్ లైబ్రరీ ఫౌండేషన్ నిర్వాహకులు కూడా అనుసరిస్తున్నారు. ఈ విషయంపై పలుమార్లు కేంద్ర ప్రభుత్వాలకు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు తగు సలహాలు సూచనలు ఇచ్చారు.

ఇప్పటివరకు భారతదేశంలో 28 రాష్ట్రాలలో 20 రాష్ట్రాలకు గాను పొర గ్రంథాలయ చట్టాలు ఏర్పాటు చేశారు. ఐదు రాష్ట్రాలు అనగా గోవ 1.67 శాతం, కేరళ 5 శాతం, కర్ణాటక 6 శాతం, ఆంధ్రప్రదేశ్ & తెలంగాణ 8 శాతం, తమిళనాడు 3 శాతం ప్రభుత్వం ప్రజల నుండి పన్ను రూపంలో వసూలు చేస్తున్నాయి. మిగిలి 14 రాష్ట్రాలు ప్రభుత్వం నుండి నేరుగా గ్రంథాలయ శాఖలకు గ్రాంట్లు రూపంలో ఆర్థిక సాయం అందిస్తాయి. వచ్చిన ఆర్థిక సహాయాన్ని గ్రంథాలయాల ఉన్నతికి, గ్రంథాలయాల అభివృద్ధికి కేటాయిస్తున్నాయి.

రాజు రామోహన్ రాయ్ లైబ్రరీ ఫౌండేషన్ సూచనల మేరకు ప్రతి రాష్ట్రంలో గ్రంథాలయ చట్టాలు చేసి పొర గ్రంథాలయ వ్యవస్థకు తోడ్పడాలి. కానీ దేశంలో 20 రాష్ట్రాల్లో మాత్రమే పొర గ్రంథాలయ చట్టాలు అమలు అవుతున్నది. కానీ పలు రాష్ట్రాలలో (డిలీ, కేరళ, కర్ణాటక, మణిపూర్, మేఘాలయ, కొన్సీ ఈ శాస్త్ర రాష్ట్రాలలో తప్పితే) గ్రంథాలయాల పరిస్థితి ఆశాజనకంగా లేదు. ఇందుకు తెలుగు రాష్ట్రాలు మినహాయింపు కాదు.

రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలలో గత మూడు దశాబ్దాలుగా నూతన గ్రంథాలయాల జోడిసేలేదు. కానీ గత మూడు సంవత్సరాలుగా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అక్కడక్కడ గ్రంథాలయాల స్థాపన జరుగుతుంది. కానీ మరొక తెలుగు రాష్ట్రమైన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గ్రంథాలయాల పరిస్థితి, గ్రంథ పాలకుల పరిస్థితులు ఆశాజనకంగా లేవు.

ఏది ఏమైనా దేశవ్యాప్తంగా అన్ని రాష్ట్రాలలో గ్రంథాలయ చట్టాలు చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. అదే విధంగా ఆ చట్టాలు అమలు తీరును జాతీయ వ్యాప్తంగా ఒక కమిటీని నియమించి వాటి ఫలితాలు ప్రజలకు అందించే ప్రయత్నం చేయాలి. ఆ దిశగా కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ప్రయత్నం చేస్తే సత్ఫులితాలు సాధించే అవకాశం ఉంది.

A library is a hospital of the mind అన్నట్లు గ్రంథాలయాలు ప్రతి గ్రామంలో ఏర్పరిచి విజ్ఞాన వంతమైన ఆదర్శవంతమైన చైతన్యవంతమైన ఆలోచనాత్మకమైన స్థాపనక్కమైన బలమైన పొర సమాజ స్థాపనకు ప్రభుత్వాలు పునాదులు వేయాలని ఆశిద్ధాం.

పుస్తకం వర్ధిల్లాలి గ్రంథాలయాలు వెలుగొందాలి.

వెయిలీక

మంచి తనం

ఈక గ్రామాధికారి చెరువులో స్నానం చేస్తుండగా అతని ఉంగరం జారి నీటిలో పడిపోయింది. ఆ గ్రామాధికారి చాలా బాధపడ్డాడు. ఎందుకంటే ఆ ఉంగరం తన తండ్రి తనకు ఇచ్చిన అపురూపమైన వారసత్వ కానుక. ఎంతో పవిత్రంగా దానిని తాను చూసుకుంటున్నాడు. అతడు తర్వాత అది తన వేలుకు లేకపోవడం గమనించి మరునాడు అక్కడి జాలర్లకు ఈ సంగతిని చెప్పాడు. వారు వెంటనే వలలు తీసుకొని ఉంగరం కొరకు ఎంతో వెతికారు. కానీ చెరువు అంతా గాలించినా వారికి ఆ ఉంగరం దొరకనే లేదు.

ఇలా ఉండగా ఆ చెరువులోని చేపలను జాలర్లు ఒక్కిత్తురు ఒక రోజు వల వేసి పట్టులని ఒప్పందం చేసుకున్నారు. ఆ ఒప్పందం ప్రకారంగా ఆ చేపలను వారు పట్టుకొని సంతలో అమ్ముకోసాగారు. ఇంకెవరైనా చేపలు పడితే వారిని శిక్షించేటట్టు ఒక ఒప్పందం కూడా చేసుకున్నారు. అయితే ఆ సంగతి ఇతరులు ఎవరికి తెలియదు.

ఒకరోజు రామన్న అను ఒక పేదవాడు గ్రామాధికారి వద్దకు వచ్చి ఒక ఉంగరం ఎవరిదో తనకు దొరికిందని అతనికి దానిని ఇచ్చాడు. గ్రామాధికారి ఆ ఉంగరం తనదేనని గుర్తించి ఎంతో సంతోషించాడు. ఈ ఉంగరం ఎలా దొరికిందని గ్రామాధికారి ప్రశ్నించగా అతడు తాను ఒక చేపను కోసినప్పుడు దాని కడుపులో ఈ ఉంగరం దొరికిందని తెలిపాడు. గ్రామాధికారి సంతోషించి అతనికి బహుమానం ఇవ్వబోతే అతడు తనకు ఆ బహుమతి వద్దని తన దర్శం తాను నెరవేర్చానని, తనది కాని పొమ్మును తాను తీసుకోనని వెళ్లిపోయాడు.

కొన్ని రోజులకు అక్కడి జాలర్లు ఒక వ్యక్తిని పట్టుకుని గ్రామాధికారి వద్దకు వచ్చి అతడు దొంగతనంగా చేపలు పడుతున్నాడని అతడిని శిక్షించాలని అన్నారు. గ్రామాధికారి ఆ వ్యక్తిని చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. అతడు తనకు ఉంగరం తెచ్చి ఇచ్చిన రామన్ననే.

అప్పుడు గ్రామాధికారి సంకటంలో వడ్డాడు. రామన్న తాను ఇచ్చే బహుమానం తీసుకోకుండా ఆ రోజు వెళ్లిపోయాడు. ఇతని మంచితనం తనకు తెలుసు. కానీ జాలర్లు అతనిని శిక్షించమని అంటున్నారు. అతనికి రామన్నను శిక్షించాలని లేదు. కానీ తప్పదు. శిక్షించకుండా ఉంటే

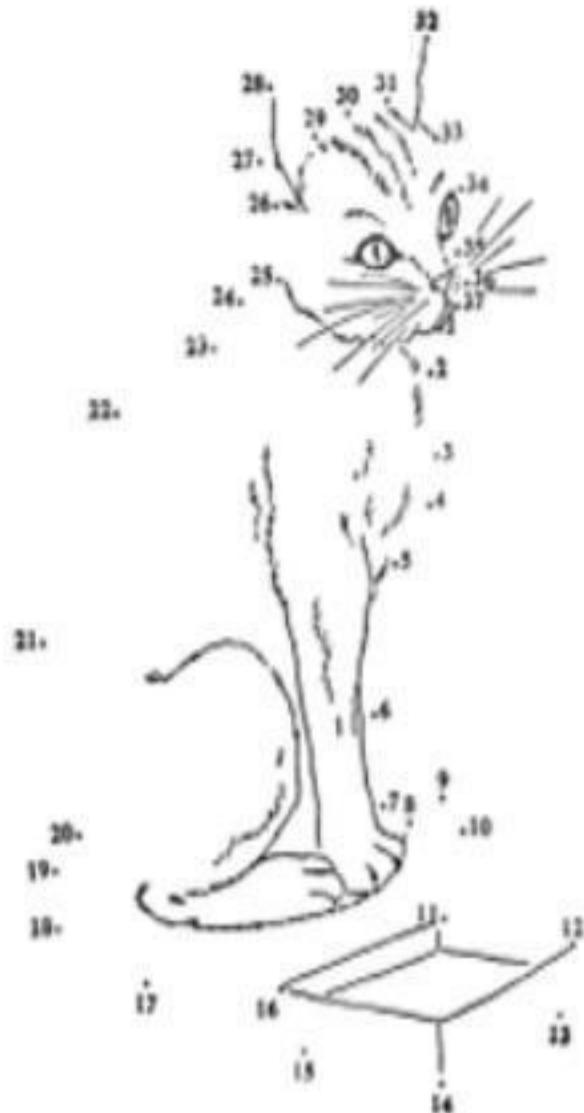
జాలర్లకు అన్యాయం చేసినట్లు అవుతుంది. శిక్షిద్దామని అంటే ఆ ఒప్పందం సంగతి తనకు తెలియదని రామన్న అంటున్నాడు. మరుసటి రోజు తాను తీర్పును చెబుతానని గ్రామాధికారి వారితో చెప్పాడు.

ఆ రోజు రాత్రి గ్రామాధికారి బాగా ఆలోచించి ఏది ఏమైనా రామన్న చేసింది తప్పే అని నిర్దారణకు వచ్చాడు. “ఈ ఒప్పందం సంగతి తెలియకున్నా ఆ చెరువులో ఎవ్వరిని అడగుకుండా చేపలు పట్టడం రామన్న తప్పని భావించాడు.. అందువలన అతనికి శిక్ష విధించడం సబచే” అని గ్రామాధికారి నిర్దారణకు వచ్చాడు.

మరుసటి రోజు గ్రామాధికారి రామన్నను, జాలర్లను పిలిపించి ఐదువేల రూపాయల జరిమానాను రామన్నకు విధించాడు. తన దగ్గర అంత డబ్బు లేదని, తాను చాలా పేద వాడినని రామన్న కస్టిళ్ పర్యంతమయ్యాడు. అప్పుడు గ్రామాధికారి తానే ఐదు వేల రూపాయలు చెల్లించి రామన్న పట్ల తన కృతజ్ఞతను చాటుకొని ఇరువురికీ న్యాయం చేశాడు. అంతేకాదు, వారికి రామన్న మంచితనం గురించి తెలిపి అతనికి తన ఇంట్లోనే ఉద్యోగం ఇచ్చాడు.

- సంగనభట్ల చిన్న రామ కిష్టయ్య
9908554535

పైన కనిపిస్తున్న రెండు బొమ్మలు ఒకేలా కనిపిస్తున్నాయి, కానీ వాటిలో తేడాలు ఏదు తేడాలు ఉన్నాయి. అవి ఎంటో కనిపెట్టగలరేమో ప్రయత్నించండి చూద్దాం..!!

చుక్కలు కలపండి? పైన

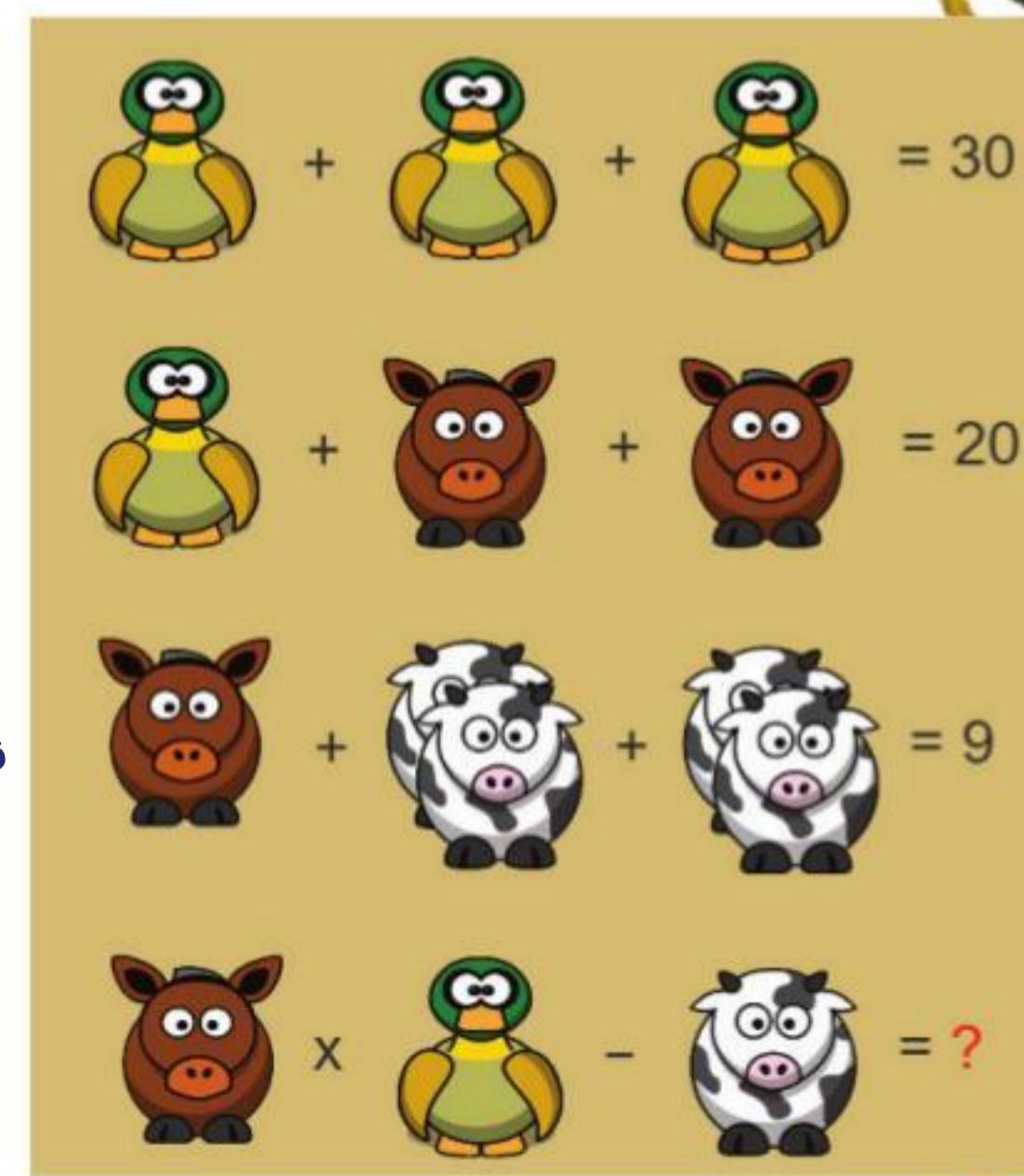
కనిపిస్తున్న బొమ్మ ఆకారం పూర్తిగా లేదు.
వాటి స్థానంలో చుక్కలు అంకలు న్నాయి.
అంకల ఆధారంగా చుక్కలు కలిపితే పూర్తి
ఆకారం వస్తుంది. ప్రయత్నించండి..!!

రంగులేద్దాం..!

పక్కన కనిపిస్తున్న బొమ్మ భ్లక్ అండ్ షైట్లో చాలా క్ర్యాట్గా ఉంది. దానికి తగిన రంగులు అద్ది మరింత అందంగా చేయగలరేమో ప్రయత్నించండి చూద్దాం..!!

పక్కన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో కొన్ని వస్తువుల అధారంగా దేని విలువ ఎంత అని కనుగొని ?
దగ్గర సమాధానం ఎంత వస్తుందో చెప్పగలరేమో.. ప్రయత్నించండి చూద్దాం..!!

ఎదురు చూస్తుంది అని నా గాడిద తన జ్ఞానంతో అక్కడ జరిగే సంగతంతా చెప్పింది రాజు” అన్నాడు.

“నువ్వు చెప్పింది నిజం. నాకు వేగుల ద్వారా కూడా ఇదే సమాచారం అందింది . నిజంగానే నీ గాడిదకు దివ్య జ్ఞానమేదో ఉంది” అన్నాడు సంతోషపడుతూ.

“తమరు నా గాడిద ప్రతిభను గుర్తించినందుకు ప్రణామాలు మహోజు” అని వినయంగా వంగి నమస్కరించాడు.

“మన శాస్త్రాలు, పురాణాలు నమ్మకాల పునాదుల మీదనే కదా నిలిచింది. మునులు, బుములు ఎంతో సాధన చేసి, జ్యోతిషాన్ని వృద్ధి చేశారు. అందుకే జ్యోతిష్యాన్ని అందరూ నమ్మాలని శాసనం చేశాను. శకునాలు కూడా అంతే. అందుకే నిన్ను పిలిపించాను. చెప్పు. నిన్న, ఈ రోజు నేను ప్రయాణమై, రథం మీద కాలు మోహియే సరికి, నీ గాడిద ఎందుకు అరిచింది. దాని అరుపుకు అర్థమేంది? సరైన సమాధానం చెప్పుక పోయాహో, జాగ్రత్త” అని హెచ్చరించాడు.

“మహోజు నేనూ ఆశ్చర్యపడ్డాను. వేళకాని వేళలో ఎందుకు అరిచిందా అని. నాతో రహస్యం చెప్పింది. కానీ ఇంత మంది ముందూ, మరోసారి దాన్నే అడుగుదాం వివరంగా చెబుతుంది” అని గాడిద ముఖం మీద నుంచి కింది పరకూ కండువ కప్పి, తనూ అందులో తల దూర్మాదు.

అందరికీ వినపడేలా! “నిన్న, నేడు రాజుగారు యువరాణి గారి దగ్గరకు వెళ్లే సమయంలోనే ఎందుకు అరిచాహో, రాజు గారు తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నారు. దయచేసి చెప్పండి గాడిద గంధర్వాయ్ గారు” అన్నాడు అందరికీ వినపడేలాగు. అలా మాట్లాడుతూనే కాలును మెల్లగా దాని ముందు కాలి

గాయం దగ్గరకు చేర్చి వేలితో దాన్ని నొక్కాడు. గాడిద ఎప్పటిలాగే ఓండ్ర పెట్టింది.

“మహోజు. తమకు అంతా శభదే” అని, చేతులు గాల్లోకి విసురుతూ “ఓ దుష్ట శక్తులారా. తోలగిపొండి. మా మహోజు గారు అందంలో మన్మథుడు. శార్య పరాక్రమాల్లో విక్రమాదిత్యుడు. దానంలో అపర కర్షుడు. అలాంటి రాజు గారు తను వలచిన సౌందర్యపతిమైన యువరాణి గారి కోసం మధురా నగరం వెళుతున్నారు. అతనికే జయం పలకండి అని అరిచానని చెప్పింది మహోజు. గాడిద కూడా మీ ప్రతిభను గుర్తించింది . కనుక మీకిక అంతా జయమే. తమరు తక్షణమే బయలు దేరవచ్చు.” అన్నాడు తల వంచి వినయంగా.

“సరిగ్గా చెప్పారు. నా మనసుకు తగట్లు. ఎవరక్కడ? ఈ మల్లయ్యను, గాడిద గంధర్వాయ్యను తక్షణమే సన్మానించడానికి తగిన ఏర్పాట్లు చేయండి అన్నాడు.

నిమిషాల మీద అస్త్రి సిద్ధం చేశారు. గాడిద గంధర్వాయ్యకు జ్యోతిష్యరత్న బిరుదుతో పాటు మెడకో బంగారు పట్టెడ తగిలించాడు. మల్లయ్యకు శాలువా కప్పి, వెయ్య వరహోలు నజరానాగా ఇచ్చాడు. వెంటనే రథం మీద యువరాణి దగ్గరకు దూకుల మీద వెళ్లాడు.

గండం గడిచింది. మళ్ళీ గాడిద ఎందుకు అరిచిందంటే, అబద్ధం చెప్పులేక చావాలి. ఈ వేలి నొక్కాడు రాజు చూస్తే, మరణమే గతి అనుకున్నాడు. వెంటనే ఇంటికి వెళ్లే దారిలోనే, సంతలో గాడిదను తెగనమ్మాడు. రాజధానికి దూరంగా భూమి, ఎద్దులు కొనుక్కుని వ్యవసాయం చేసుకుంటూ సుఖంగా బతికాడు మలయ్య.

- పుప్పాల కృష్ణమూర్తి, 9912359345

9 తరువాయి...

డాక్టర్ అమ్మాయి ప్రాణం పోయింది. దాన్ని నేను తెచ్చియ్యేను. ఈ

వార్త విని నా గుండె బరువెక్కింది. తట్టుకోలేకపోయాను. అందుకే వచ్చాను. ఇంకా మూడు నమ్మకాలు సమాజాన్ని పట్టి పీడిస్తూనే ఉన్నాయి. నేను నీ బిడ్డ అనితకు సర్జరీ చేసి తల్లి బిడ్డలను వేరుచేయగలను. కానీ అది ముమ్మాటికీ అమానుష్టం. అరిష్టం పేరుతో మిమ్మల్ని చాలా బాధ పెట్టారు. నిజానికి సరైన సమయంలో సాయం అందితే అనిత ప్రాణం పోయేదే కాదు. సాయం చేయలేని మనసుల్లో పేరుకుపోయిందే ఆ మాలిన్యమే అసలైన అరిష్టం. ఈ అమ్మాయి దహన కార్యక్రమాలు నేను దగ్గరుండి జరిపిస్తాను. మీరు కాస్త బాధను దిగిమింగుకోండి. ఇలా ఎవ్వరికీ జరగకూడదు” అని డాక్టర్ కాశయ్, సత్తెమ్మలకు ఛైర్యం చెప్పిందు.

కాశయ్, సత్తెమ్మలు డాక్టర్ని పట్టుకొని “ఓ డాటరయ్! నిన్న నీ కాడికన్న రాకపోతిమి. గింత ఎరక లేదాయెనయ్యా. నా బిడ్డ బంగం అయిపాయెగదయ్యా!” అని ఆగకుండా ఏడుస్తున్న

వాళ్లను సముదాయించిండు డాక్టర్. దగ్గరుండి అంత్యక్రియలు పూర్తి చేయించి వెళ్లిపోయిందు.

కాశయ్ ఇంటిముందర చేరిన ఇరుగుపొరుగు వాళ్ల, పక్క ఊరి జనాలు, చుట్టాలు, పత్రికలవాళ్లు అంత ఏదేదో మాట్లాడుతున్నరు. ఎన్నో జాలి మాటలు కాశయ్ సత్తెమ్మలు చెవిన పడుతూనే ఉన్నయి. కానీ ఇవేవీ పట్టనట్టుగా కాశయ్, సత్తెమ్మలు కన్నీరు ముట్టీరుగా ఏడుస్తూ ఒకరి మొహోలు ఒకరు చూసుకుంటున్నరు. ఇద్దరి మనసుల్లో ఒకే రకమైన ఆలోచనలు.

ఆపత్తికి రాని బలగమంతా ఇప్పుడోచ్చి ఏం లాభం? పోస్తులు రకరకాలుగా మాట్లాడినోళ్లు ఇప్పుడు జాలి సూపిస్తుందు. ఎంతో మంది సుట్టాలను దగ్గరకు తీసిన. నా చేతనైంది చేసిన. కానీ ఒక్కరు కూడా నా బిడ్డను ఆదుకోలేక పోయిందు. ముక్కు మొహం తెలియని అంబులెన్స్ ట్రిప్పర్కున్న కనికరం కూడా మనల్ని ఎరిగినోళ్లకి లేదు. సుట్టాల మాటలు విని మన బిడ్డకు చిన్నతనాన పెండ్లి చేసినం. పది సదవంగనే సదువాపినం. తెలివి లేకుండ పొద్దు గడిపినం. మన ఊళ్నే పెద్దాస్పుతి ఉంటే మన బిడ్డ బలికేది. అక్కరకు రాని మనసుమల్లు మనం బతక్కాడు. అట్టే మన అనితమ్మ పరిస్థితి ఎవ్వరికి రాకూడదు. మనం ఏడన్నా చెయ్యాలి. ఆపత్తిలున్న మనసుల్ని ఆదుకోవాలి. అప్పుడే మన బిడ్డ ఆత్మకు శాంతి. అప్పను శాంతి అనుకుంటూ కాశయ్, సత్తెమ్మలు కదిలారు.

గవ్విక

శకునాల రాజు

యువరాజులంగారు తెల్లవారు జామున పెళ్ళి చూపులకు బయలు దేరారు. చక్కగా ముస్తాబై రథం మీద పాదం మోపబోయే సరికల్లా, గాడిద ఓండింపు వినిపించింది.

“అపశకునం..... అపశకునం.....” అని చెపులు మూనుకుంటూ, కాలు వెనక్కు తీసుకుని వెనుదిరిగాడు.

వెంటనే ఆస్థాన జ్యోతిష్యులను పిలిపించి, సమస్య చెప్పాడు. “ఆ గాడిదలు దివ్యజ్ఞాన సంపన్ములు. మీరు బయలు దేరే ముందు ఆరిచిందంటే, మీకు కలుగబోయే ఆపద గురించి హెచ్చరించిందన్నమాట. అసలే మబ్బులు పట్టి ఉంది ఆకాశం. ఆగిపోవడం ఎంతైనా మంచిది” అన్నాడు మొదటి జ్యోతిష్యుడు

“మనుషులకంటే జంతువులకు, అదే కుక్కలు మొదలగు వాటికి గ్రహణశక్తి ఎక్కువ ఉండడం మనం చూస్తున్నదే గదా. ఏవో దుష్ట శక్తులు మీ వెంట ఉన్నాయి. అవి తొలగిపోయాక వెళ్ళడం మంచిదని దాని అరుపు సూచిస్తోంది. రేపు పంచమ, మంగళవారం. రేపు బయలు దేరడం ఎంతైనా శ్రేయస్వరం” అన్నాడు రెండో జ్యోతిష్యుడు..

పండితులు హితవు చెప్పంగ వెళ్ళకూడదని, ఆగిపోయాడు. ఆ రోజంతా రాకుమారిని తలుచుకుంటూ, అద్దంతో ఆడుకుంటూ గడిపేశాడు.

మరుసటి రోజు మనుషులు లేవకముందే, అపశకునం ఎదురు కాకముందే బయలు దేరుదామని లేచి తయారయ్యాడు. భవనం నుంచి కాలు బయట పెడుతున్నాడో లేదో మళ్ళీ గాడిద అరుపు పెద్దగా వినిపించింది. అరుపు విని అటేస్వన్లో అమాంతం నిలబడి పోయాడు. మనిషి కుదెల్లు పోయి, కుర్చీలో కూలబడి పోయాడు. పట్టలేని కోపం వచ్చింది. “అసలీ గాడిద ఉద్దేశ్యమేంది? నేను బయలుదేరే ముందే, ఎందుకు ఓండ్ర పెడుతుంది? ఈ సంగతేందో కనుక్కోవాల్సిందే” అనుకున్నాడు. వెంటనే భట్టుల్ని పిలిచి, “ఉత్తరం దిక్కున ఓండ్ర పెట్టే గాడిదను, దాని యజమానిని వెంటనే లాక్కురండి” అని ఆజ్ఞ వేశాడు.

భట్టులు పరుగున వెళ్లి, గూడెంలో వున్న మడెలు మల్లయ్యను పట్టుకున్నారు.

యువరాజువారు పెండ్లిచూపులకు వెళుతున్న సంగతంతా చెప్పి, “రాజు ముందు సరిగా సమాధానం చెప్పుకోలేక పోయావో, నీ గాడిదతో పాటు, నీకూ మూడిందే” అన్నారు కాస్త దయతో భట్టులు -

“అయ్యా .. నేను తెల్లవారు జామున లేచి, పశువుల పాకను శుభ్రం చేస్తాను.

అప్పుడీగాడిదను పాక నుండి తీసి, ఇంటి ముందు వేప చెట్టుకు కట్టేస్తాను. దీన్ని కొత్తగా కొన్నాను. దీని తోడు గతంలో మరోగాడిద ఉండేది. ఇది ఒంటరిగా ఉండలేక, ఊరికే లాక్కుంటుండేది. కాలికి తాడుతో కట్టేయడం వల్ల, తాడు ఒరుసుకుని గాయమైంది. తాడును

కదిలించినప్పుడల్లా అది బాధతో అరుస్తుంది. ఇందులో నా తప్పుం లేదు. నా గాడిదకు దివ్య శక్తులు ఏవీ లేవు. మన్నించి మమ్మల్ని వదిలి పెట్టండి. బట్టలు ఉతుక్కుంటూ భద్రంగా బతికే పేదవాడ్చి” అన్నాడు భయం భయంగా.

అది విని భట్టులిధ్దరూ పెట్టున నవ్వారు.

“మహారాజు గారు, ఆస్థాన జ్యోతిష్యులు నీ గాడిదకు బ్రహ్మాండమైన జ్ఞానం ఉందని నమ్ముతుంటే, నువ్వు లేదంటే సరిపోద్దా? ఉన్నాయనే ఏదో కథ చెప్పు. లేకుంటే, నేను బయలు దేరే సమయానికి దాని గాయాన్నిందుకు కెలికావు అని నీకు శిక్క విధించోచ్చు. ఆలోచించుకో” అని హెచ్చరించారు..

“పట్టిన పొద్దు అబద్ధమాడని వాడిని. ప్రాణాన్ని రక్షించు కోవడం కోసం అబద్ధమాడవలసి వస్తోంది” అనుకున్నాడు పైకే.

భట్టులు సభా ప్రాంగణంలోనికి తీసుకొచ్చారులః. గాడిద కాలిని వేలితో నోక్కి, అరిచేలా చేశాడు.. “మహారాజు జయం. జయం. మడెలు మల్లయ్య ప్రణామాలతో పాటు, గాడిద గంధర్వయ్య నమస్కులు స్వీకరించండి.. తమను చూడగానే, రాజు గారని గుర్తు పట్టి తమకు దండాలు సమర్పించింది నా దివ్య జ్ఞానం గల గాడిద” అన్నాడు తోట్టు పడకుండా...

గాడిద కూడ తనను గుర్తు పట్టి, నమస్కారం చేసిందనగానే, మనసులో పొంగిపోయాడు. ముఖంలోని ప్రసన్నత కనిపెట్టాడు మల్లయ్య.

“మహారాజు నా గాడిదకు దివ్య జ్ఞానమంది. దానికి భగవంతుడు పుట్టుకతోనే ఇచ్చాడు ఆ జ్ఞానాన్ని. కొంతమంది నమ్మకపోవచ్చు. కానీ మీ ముందే నా గాడిద జ్ఞానాన్ని ప్రదర్శిస్తాను” అని తల మీద తువ్వాలు తీశాడు. గాడిద ముఖం మీదుగా కాళ్ళ పరకూ కప్పి, అందులో తానూ దూరాడు.

“ఓ దివ్య జ్ఞాని గార్భభ రాజమా? మా యువరాజు గారి గురించి, వియ్యాల వారు ఏమనుకుంటున్నారు? ఒకసారి చెబితే రాజు గారు కూడా సంతోషిస్తారు” అన్నాడు కాలి వేలితో గాయాన్ని గట్టిగా నోక్కి.

గాడిద పెద్దగా ఓండ్ర పెట్టింది.

కండువా దాని ముఖం మీద నుంచి తీసి, భజం మీద వేసుకుంటూ “మహారాజు తమరి అందాన్ని, శౌర్య ప్రతాపాల్ని అంతఃపుర స్త్రీలు, యువరాజితో చెబుతుంటే, వినుకుంటూ సిగ్గ మొగ్గలవతోంది. తమరి రాక కోసం వేయి కన్నులతో

పదకేళ 307 - సుధామ

	1		2		3			4
5			6					
7	8		9		10	11		
			12					
13					14		15	
			16	17				
			18					
19				20				

ఆధారాలు

అడ్డం

- మొదటి నుంచి చివరి దాకా (3)
- బడి (4)

- గాలిదైనా కావచ్చు, నీటిదైనా కావచ్చు, బుద్ధుదము (3)
- కుమారె (3)
- ఎల్లప్పుడూ (3)
- పాగరు (3)

- భుజించుడు (3)
 - కర్ణెన్ (3)
 - బాల్యావస్థలోని వాడు (3)
 - కొందరు ఉన్నతాధికారులు ఈ పర్యటన చేస్తుంటారు తనిఫీలకై (4)
 - అశ్వము (3)
- నిలువు
- సంగీతానికి శృతి వాద్యం (3)
 - హిందీలో పిచ్చుడు (3)
 - అత్యల్పం, కొంచెం (4)
 - వివాహానంతర తొలిరేయి (3)
 - తిరుపతి ఆలయానికి వెళ్ళేది భగవంతుడి దీని కొరకే (3)
 - పాము (3)
 - నిద్ర (3)
 - అప్పాజీ (4)
 - దాసీతనం (3)
 - ఒక మహార్షి నాస్తికవాది (3)
 - ప్రాదము (3)

గమనిక

► సమీక్షకోసం పుస్తకాలు పంపే రచయితలు, ప్రచురణ కర్తలు రెండు ప్రతులు పంపించాలి.

► రచయితలే సమీక్షలు రాయించి పంపకూడదు.

► పుస్తకాల మీద సమీక్షలకు సంబంధించి సంపాదకులదే తుది నిర్ణయం. ఈ అంశంపై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు, ఫోస్టలో సంప్రదింపులకు తావు లేదు.

చిరునామా : సోపతి, నవతెలంగాణ, ఆదివారం సంచిక, ప్లాట్ నెం. 21/1, ఎం. పోచ. భవన్, ఆజమాబాద్, ఇండప్రియల్ ఏరియా, బాగ్లింగంపల్లి, ప్రైపరాబాద్-500020

పదకేళ- 306 జవాబు

1	మ	లై	2	పు	వ్య	లు		3	బా	హి	4	రం
జ్ఞ			లో				ఉ	ఉ	హు		జా	
గ			మా			వ		బ		న్		
			మా	వి	పం	డ్లు		లి	పి			
పా	గా				జ		బొం		క	త్రి		
			య	గ	రం		కు	సు	ము			
ఉ				జం				భా			కు	
			తి	హ	మ			పి		మా		
పి	డ	క			రో		పో	టి	కా	రె		

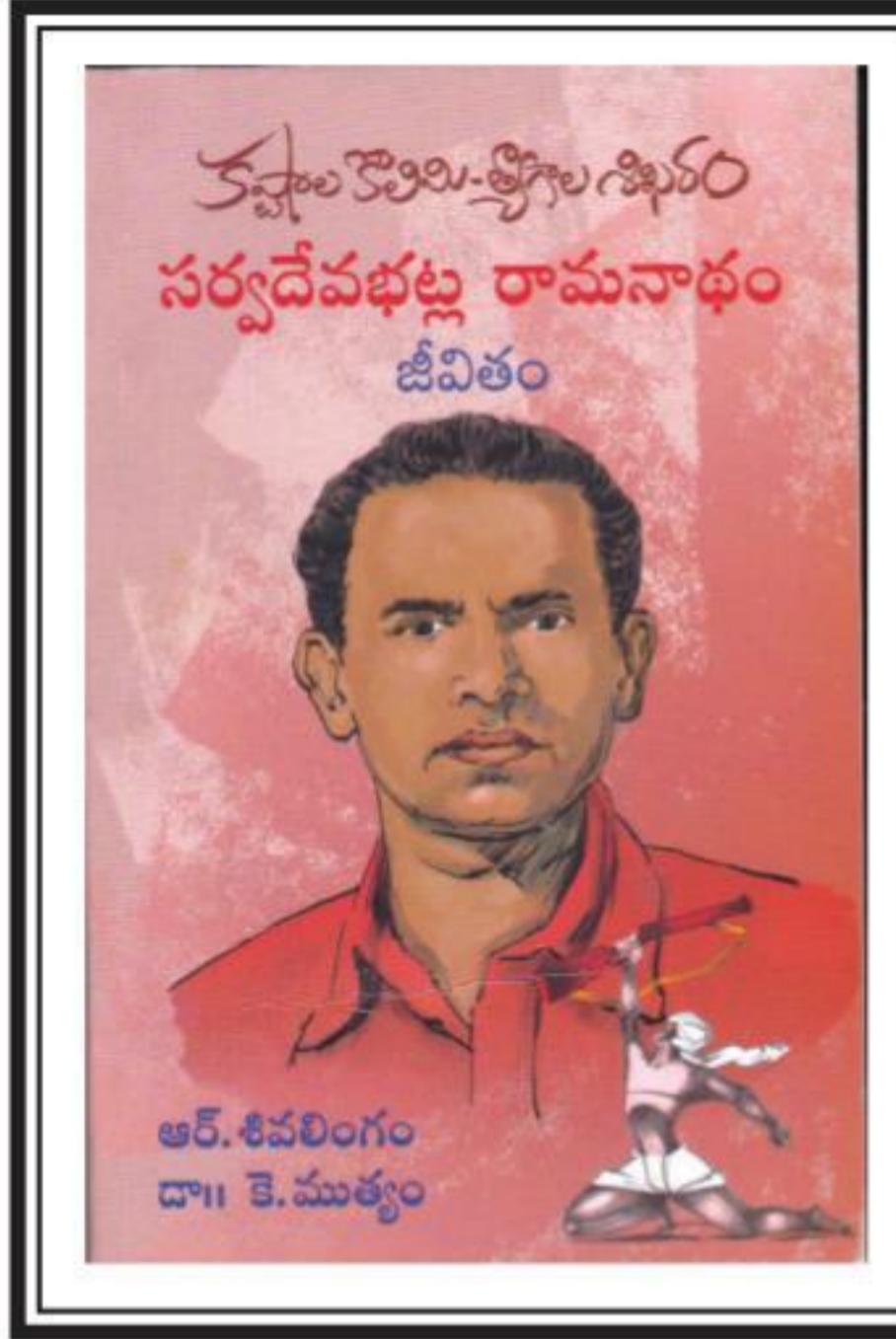
పదకేళ పజిల్సి పూర్తి చేసి కర్ణ్ సమాధానాలు రాసి పంపిన వారి పేర్లు ప్రకటిస్తాం.

ఒక ప్రేరణా శిఖిరం సర్వదేవభట్ట జీవితం

ఇది ఒక వ్యక్తి చరిత్ర అని సాధారణంగా మనం అనుకుంటాం. కానీ సనేమీరా కాదు. ఇది ప్రవహించే చైతన్యపు గతం. ఈ ప్రవాహం ఇష్టుడు వర్తమానంలోనూ కొనసాగుతుంది. అంతేకాదు రేపులోకి ఉజ్జ్వలంగా పయనిస్తుంది. ఇవి కవితా వాక్యాలు కావు. ఆచరణను పురికొలిపే భావేద్వేగ దృశ్యమాలికలు. ఒక మహేశాన్నత వ్యక్తిని నెపంగా పెట్టి తెలంగాణా చైతన్య యుత రాజకీయ, సామాజిక, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక చరిత్రను కళ్ళ ముందు దృశ్యమానం చేశారు రచయితలు. కష్టాల కొలిమి - త్యాగాల శిఖరం సర్వదేవభట్ట రామనాథం జీవితం' పేర ఆర్.శివలింగం, డా॥ ముత్యం గారు రాసిన పుస్తకం నిజంగా నేటి ప్రగతిశీలురకు, అభ్యుదయ గాముకులకు ఒక నూతన ఉత్సేజాన్ని కలిగిస్తుంది. రచయితలిద్దరూ ఎంత శ్రమ చేశారో చదువుతుంటే అర్థమవుతుంది. శివలింగం గారు వస్తువును సమకూరిస్తే, ముత్యంగారు శిల్పం చెక్కినట్లుగా వుంది. తెలుగు ప్రాంతాలలో విస్తృత వీరుల చరిత్రను నూతన తరానికి అందించడంలో చేయి తిరిగిన చైతన్యశీలి డా॥ ముత్యం గారు. రామనాథం గారి జీవితాన్ని, ఆయన జీవితంతో ముడిపడి వున్న పిండిపోలు, ఖమ్మం, వరంగల్లు, హైద్రాబాద్ ప్రాంతాలలోని ఆనాటి రాజకీయ, ఆర్థిక, వర్గపోరాటాల చరిత్రను, కమ్యూనిస్టు ఉద్యమ ప్రస్తావాన్ని అందులో భాగంగానే ఆసక్తి గొలిపేలా వివరించారు.

సర్వదేవభట్ట రామనాథం పేరు తలవగానే ఖమ్మం, వరంగల్ ప్రాంతాలలో తెలంగాణ సాయంత్రమైన పోరాటం గుర్తుకు వస్తుంది. ప్రపంచ పోరాటాల చరిత్రలో ప్రసిద్ధిక్కిన ఈ సాయంత్రమైన పోరాటంలో ఇంత ప్రముఖమైన పొత్తను నిర్వహించిన, తెలంగాణ ప్రాంతంలోనే తోలి కమ్యూనిస్టు అనదగిన ముఖ్యాడి చరిత్రను విపులంగా ఈ పుస్తకం వచ్చేదాక లేకపోవడం చరిత్ర పట్ల మన అలనత్వానికి నిదర్శనం. ఇష్టుకియునా, ఈనాటి రాజకీయ భిన్నాభిప్రాయాలకు, విభిన్న మార్గాలకు అతీతంగా ఈ పుస్తకాన్ని తీసుకురావడం అందరూ అభినందించాల్సిన విషయం.

అత్యంత సంప్రదాయ బ్రాహ్మణ కుటుంబంలో జన్మించిన రామనాథం, వేల ఎకరాల భూమికి వారసుడిగా వుండి కూడా, శ్రామికుల, కార్మికుల శ్రేష్ఠులు కోసం, శ్రామికులుగానున్న దశిత, వెనుకబడిన వర్గాల కోసం అన్నిటినీ త్యజించి కమ్యూనిస్టు

ఉద్యమంలోకి రావడమే కాదు, తనకు సంక్రమించిన భూమిని ప్రజలకు పంచాడు. ఛాందన సాంప్రదాయాలను విడిచిపెట్టి సామాన్య ప్రజలతో మమేకమయ్యాడు. అంతేకాదు అనేక కష్టాలను ఎదుర్కొన్నాడు. జైశ్శకు పోయాడు. కటిక దారిద్ర్యాన్ని అనుభవించాడు. అజ్ఞాతవాసంలోకి వెళ్ళాడు. శ్రామిక మహౌద్యమంలో తన వంతు పొత్తను చరిత్ర సాక్షిగా పోషించాడు.

వ్యక్తుల శక్తియుక్తులను, సామర్థ్యాలను ఉద్యమాలకందిస్తే, అవి విష్వవ చరిత్రను ఎలా లిఖిస్తాయో నిరూపించిన జీవిత రచనే ఈ పుస్తకం. ఒక నిప్పు కటిక దావానంలా ఎలా విస్తరిస్తుందో కూడా తెలిపిన చరిత్ర. పిండిపోలు, ఖమ్మం ప్రాంతాలలో అనేక మంది కమ్యూనిస్టు ఉద్యమ యోధుల ఆవిర్మావాన్ని కళ్ళకు కట్టిస్తుంది రచన. ఈ నేలపై ఇష్టుటికీ, అవి ఎన్ని దారులలో పయనిస్తున్నపుటికీ విష్వవాశయంతో పని చేస్తున్న శక్తులకూ వ్యక్తులకు చైతన్య బీజ కర్తలు రామనాథం, ఆయనతో పాటు పని చేసిన ఏరులే కారణం. అట్లాంటి ఒక మహత్తర ప్రేరణాత్మక చరిత్రను అందించడంలో రచయితలు సఫలీకృతమయ్యారు.

ముఖ్యంగా చరిత్ర పరిశోధక విద్యార్థులు, తెలంగాణ యువత ఈ పుస్తకాన్ని చదపాలి. ఎలాంటి త్యాగాల నేలకు వారసులమో తెలుసుకోవాలి. ఈ పుస్తకానికి ముందుమాట రాసిన పి.ప్రసాద్ గారస్తమ్మ, మాట్లాడటమే, ప్రశ్నించడమే నేరంగా పరిగణిస్తున్న తరుణంలో, ఫాసిస్టు శక్తులు తామే తెలంగాణకు వారసులమంటున్న వేళ, రాష్ట్రం ఏర్పడ్డా ఫలించని ఆశలతో, నిస్పుహాలో యువత నీరసిస్తున్న సమయాన చరిత్రలోంచి నూతనోత్సాహాన్ని పొందాలి. తెలంగాణ పోరాట వారసత్వాన్ని రగిలించగల ఈ రచనను ఆధ్యయనం చేయాలి. ఇంత గొప్ప చరిత్రను వెలుగులోకి తెచ్చిన రాయల చంద్రబోన్ మొమొరియల్ ట్రస్ట్, ఖమ్మం వారు నిజంగా అభినందనీయులు. మూడు వందల పేజీల రచనయినపుటికీ ఎంతో ఆసక్తితో చదివింపజేసిన రచయితలు ఆర్.శివలింగం, డా॥ ముత్యంలకు ద్వారాదాలు.

(కష్టాల కొలిమి త్యాగాల శిఖరం సర్వదేవభట్ట రామనాథం జీవితం, రచయితలు : ఆర్శివలింగం, డా॥ కె.ముత్యం, పేజీలు : 312, మెల : రూ.200/-, ప్రతులకు : వాయిస్ ఆఫ్ స్యా డెమోక్రసీ, మార్కెషపన్, 658, విద్యానగర్ 7వ లైన్, హైదరాబాద్ - 44)

- కె.ఆనందాచారి, 9948787660

“ఈ వీధులకు ఏమైంది..?!”

నా కళ్ళు సరిగ్గా విప్పారక ముందు నుండే చూస్తున్న,
ఎన్నో అద్భుత ప్రేమమూర్తులను పరిచయం చేసినయ్
నా గొంతు మాటలు పలకనప్పటి నుండి చూస్తున్న,
ఎంతోమంది సంస్కర్తలను చూపినయ్

మరి ఇప్పుడు ఈ వీధులకు ఏమైంది..!?
నా చేతులు బలంగా పట్టలేని
లేత వయసు నుండి చూస్తున్న,
పొట్ట నింపుట కోసం పొద్దు నుండి పొద్దు దాక రెక్కలు
ఊపుతున్న ఎందరో శ్రమజీవుల నువ్వులు బంధించినయ్

నా కాళ్ళపై సొంతంగా,
ఆధారం లేనిదే నడవని రోజుల నుండి చూస్తున్న,
కష్టాలు నెదిరించి, పరిస్థితులను ఎదిరించి
వడివడిగా పడుతున్న పోరాట నేతల అడుగులు,
ఎన్నో చారిత్రక నేపథ్యాలు మోసిన..
ఈ వీధులకేమయ్యింది..!?
అర్థమయ్యా కానీ స్థితి నుండి
వినబడే వినబడని విషయాలు వింటున్నా
వ్యుల హౌరులు, ఆనంద లీలలు ప్రవహింప చేసిన
ఈ వీధులకు ఏమయ్యింది..!?

శః వారం తపిత్వం

ఎ వీధిలో చూసినా
అటు ఇటు పరుగులు తీసే ఆర్త్రనాదాల అంబులెన్నులు,
ఎ వీధిని కదిలించినా
కొట్టుమిట్టుడుతున్న ఆఖరి ఆయువులు,
ఎ వీధిని కదిలి చూసినా
ఆగమాగం ఉరికే అడుగుల శబ్దాలే,
ఎ వీధిని పలకరించినా నిషేధాజ్ఞలు, కన్నీటి ముఖాలే..

నిశ్శబ్ద కంటకి కరాళ నృత్యాన్ని అధిగమిస్తూ,
జనాల ఆయువు లేకుండా పిండేసే
కరోనా జిత్తులమారిని కడతేర్చి...

మునుపటి వీధులు కావాలి
అప్పటి ఆశలు ఆశయాలు కనబడాలి,
ఈ వీధులు..
విశాల ప్రపంచ విజయగాథలు నిర్మించే వేదికలు కావాలి,
విశాఖాన్ని తాకి అనంత విశాఖ మాగ్గాలకు
సన్నాహాక సమయమవ్వాలి,
వీధులు రేపటి కొత్త తరాల అద్భుత
తలరాతలు లిఫ్ఫించే విధి కావాలి.

- రవికుమార్ కంచి, 9494345594

అక్షరాల సాహచర్యం

జీవితం గాడి తప్పి
గమ్యం తెలియక నిశ్చేష్టడినై
దారితెలియక రహదారి కూడలిలో
తచ్చాడుతున్న దశలో
అదుకుని హత్తుకున్నది మీరే!

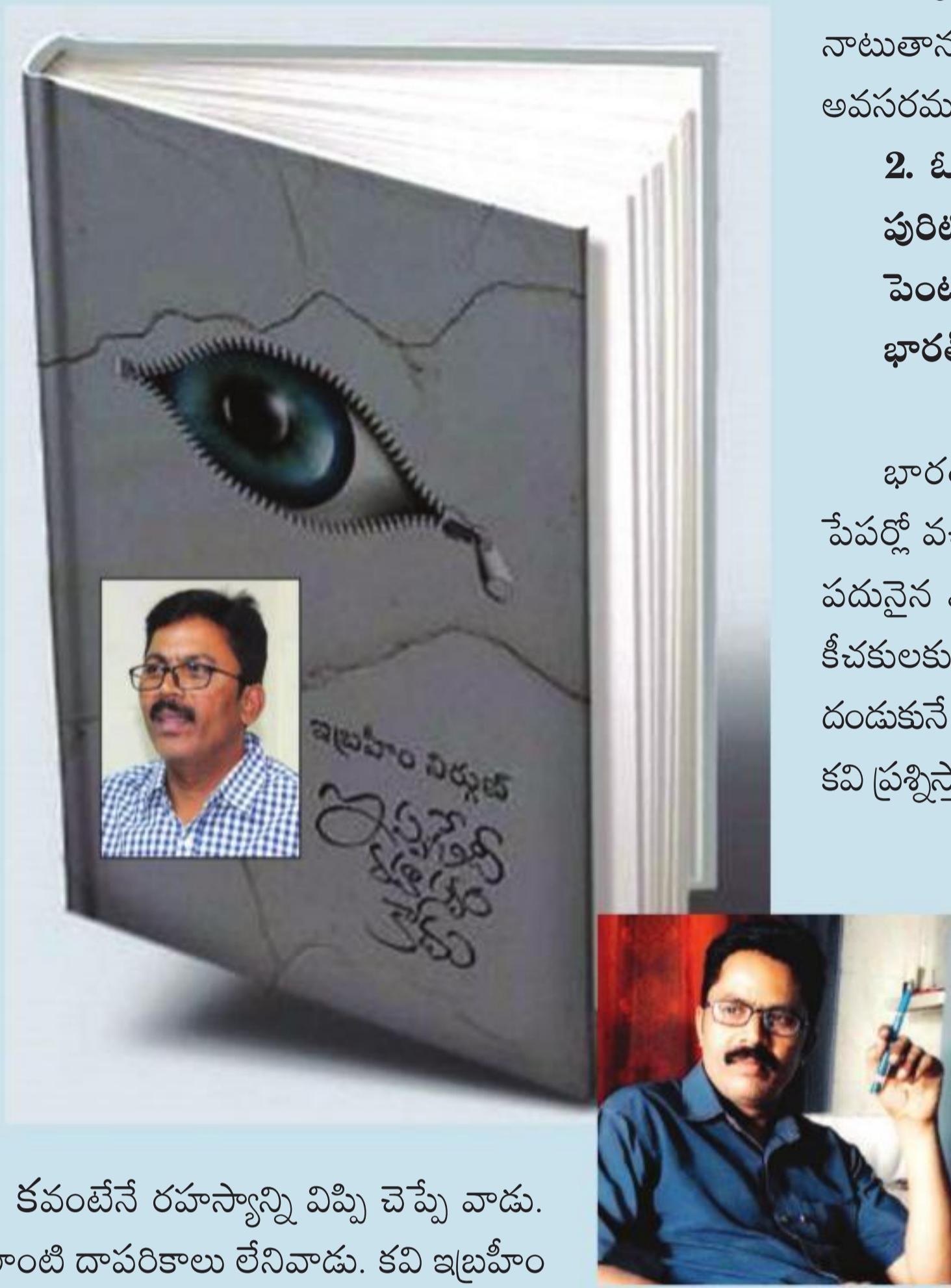
ఉద్వేగాలలో, ఉత్సాహాలలో
బంటరితనం సాలెగూడులో
చిక్కి గింజుకుంటున్న వేళల్లో
భరించలేని దుఃఖమో బాధనో
మెలివేనే అసందిగ్గ క్షణాల్లో
మేమున్నామంటూ వెన్నుంటి
నిలిచింది, నన్ను నడిపించింది
తోడుగా నీడగా పందిరైంది
మీ సహవాసమే కదా !

అయినవాళ్ళు అందరూ
ఎవరికి వారై దూరమైనా
బ్రతుకు భయం నడుమ
మృత్యు నాదాల హౌరులోనూ
చేయి వదలక ఆశల ఊపిర్చల్లది
ఎదిరిచూసే ఆనంద రోజులకోసం
కలిసి సాగించే జీవనయానాన
నన్నునిలబెట్టినఅమృతమూర్తులు
జీవిత ద్వాజ స్థంభాల్లాంటి
జీవనసహచరి ఒకవైపు,
ఇంకోవైపు అక్షర నేస్తాలే కదా!

- డా. కె. దివాకరాచారి, 9391018972

రహస్యాన్ని విప్పి చెప్పే కవి- ఇబ్రహీం నిర్ణయ

కవంటేనే రహస్యాన్ని విప్పి చెప్పే వాడు.
ఎలాంటి దాపరికాలు లేనివాడు. కవి ఇబ్రహీం
నిర్ణయ ఇప్పుడేది రహస్యం కాదు అంటున్నాడంటే
తానుగా విప్పి చెప్పేవే ప్రత్యేకంగా ఉన్నాయను అర్థం స్ఫురిస్తుంది
కదా! అవును తుపాకులను మొలిపించాలని ఆరాటమున్న కవి
ముందు ఏ రహస్యం దాగుతుంది. కవిత్వమై అందరి గుండెల్లో
పేలుతుంది. కవికి కవిత్వమే అన్ని కన్నలు. ఇబ్రహీం నిర్ణయ కు
కూడా.

ఈ కవితాసంపటిలో గతస్నాతుల తాలూకా ఆనవాళ్ళన్నాయి.
నాన్న గురించి ఉంది, అమ్మ గురించి ఉంది, ఇబ్రహీం సాబ్ బొత్త
గురించి ఉంది. విసర గలిగే మాట ఉంది. దోహించే వ్యవస్థలై
విరుచుకు పడడమూ ఉంది.

ఎనుపంటే ఈ కవికి కలవరింత, పులకరింత. ఇతనికి అడవి
ఒక రహదారి. మంచి దృశ్యాన్తికారుడు. ఇతనికి కల్లోలిత
ప్రపంచాన్ని దూరం చేద్దామనుకునే ఓ కలల ప్రపంచం ఉంది. ఈ
కవి ఎద్రని సూర్యాన్తో కూడా రాత్రి వెన్నెలను తాగించగలడు.

వెంటాడే వాక్యాల్కోకి..

1. వాళ్ళ నువ్వెవరివని అడిగారు
నేను సేద్యకుడ్ది అన్నాడు
ఏం సేద్యం చేస్తుంటావ్ అనడిగారు
ఆక్షరసేద్యం అన్నాడు
మరీ ఈ అడవిలో ఏం చేస్తున్నావ్ అనడిగారు
అక్షరాలు నాటుతున్నాను అన్నాడు

(తుపాకులు మొలిచే తోట; పేజీ 38)

ఈ కవిత ఆదివాసీలను చైతన్యపరిచే కవిత. కనీసం ఆక్షరానికి
కూడా నోచుకొని వాళ్ళల్లో పోరాడే తత్వాన్ని నింపటం కోసం రాసిన

కవిత. పూర్తిగా సంభాషణాత్మకంగా సాగుతుంది. కవి ‘అక్షరాలను
నాటుతాననటం’ ఈ కవితలో స్వజనాత్మక అభివ్యక్తి. కవి చెప్పినట్లు
అవసరమున్నచోట ఆక్షరాలు నాటాల్సిన సమయమిది

2. ఓ ఆడశిశువును

పురిట్లోనే గొంతునులిమి
పెంటకుప్పల్లో పారేసిన రోజున
భారత్ కల చెదరలేదా!?

(బారత్ కల చెబిలందట; పేజీ 121)

**వెంటాడే
వాక్యాలు**

భారత్ క్రికెట్ మ్యాచ్ ఓడిన తెల్లారి

పేపర్లో వచ్చిన వార్త నేపథ్యంగా రాసిన కవిత. ఈ కవితలో ఇలాంటి
పదునైన వాక్యాలెన్నో ఉన్నాయి. ఆడ పిల్లలను పురిట్లోనే చంపేసే
కీచకులకు, నయవంచకులకు చురక ఈ కవిత. ఆడ ల పేర్లతో కోట్లు
దండుకనే ఆటక సంబంధం లేని దేశం కలక అనుసంధానం చేయటాన్ని
కవి ప్రశ్నిస్తాడు. దేశమంటే ఆట గెలవటం కాదు. సామాన్యండు బతుకులో
గెలవటం అనే సారాంశంగా సాగే ఈ కవితా వాక్యాలు
మననం చేయదగ్గవి.

3. పోరా...!

పో...!
సుప్పు పోయాక
నీదేహం మట్టి కాకుండా
కులమైనప్పుడు చర్చిద్దాం

(రా...!ప్రశ్నకూరా!; పేజీ 135)

ఈ కవితా వాక్యాలు కులాన్ని, మతాన్ని
నిరసిస్తున్నాయి. నిజంగా ఎవరి దేహమైనా చివరికి మట్టి కావాల్సిందే.
ఊపిరి ఉన్నంత సేపే ఈ ఆరాటాలు, ఆధిపత్యాలు. ఆ చిలుకెగిరిపోతే
మిగిలేది ఏముంటుంది.

మనిషి చచ్చాక వెంటరాని కులం బతికున్నాక ఎందుకన్న
అవగాహనతో కవి ప్రశ్నిస్తున్నాడు.

4. రేపుదయం వాడే

చీకట్లకు నిప్పుపెట్టి
గుట్టమీద దీపమై వెలిగిపోతాడు

(వెలుగు వెతుక్కుంటు వస్తుంది; పేజీ 178)

ఇంట్లో పిల్లలకు అన్ని సాకర్యాలను కల్పించినపుడు వాడికిక దారి
దొరకదు. ఎంత వెలుగున్న వాడి బతుకు చీకటే. సొంతంగా ఏ పని
చేయలేదు. అందుకే కవి పిల్లవాడికి సమస్యలను పరిచయం
చేయలాంటాడు. చీకటిని సమస్యలకు, దీపమై వెలగడాన్ని విజయానికి
ప్రతీకగా చెబుతూ కవి కవిత్వం చేసిన తీరు ఆకట్లకుంటుంది.

నేటి సమాజంలోని సమస్యలను తన కలంతో ఎండగడుతూ
ప్రగతిశీలకంగా ముందుకెళ్తున్న కవి నిర్గణ
కవిత్వంలో ఇంకెన్నో వెంటాడే, వేటాడే
వాక్యాలున్నాంటా. ప్రముఖ విమర్శకులు
జి.లక్ష్మీనరసయ్య కవి ఇబ్రహీం నిర్గణ్ ని
ముందుమాటలో ‘కవిటెడ్ కవి’ అని
సంభోదించారు. ఆక్షరాలా ఈ కవికి వర్తించే
వాక్యాలవి.

- తండ హరీష్ గాడ్, 89784 39551

రక్త జలపాతం

ప్రపంచంలోని అతి శీతల ప్రదేశం అంటార్కిటికా... శీతలం వల్ల ఏర్పడిన మంచు పర్వతాలలో ఒక భూడ్ పొల్స్ ఉంది. ఇది తూర్పు అంటార్కిటికా ప్రాంతంలో విక్టోరియా ల్యాండ్లోని మెక్సిముర్జో తైలోయలోని టేలర్ వ్యాలీలో వెస్ట్ లేక్ బోసీ ఉపరితలంపై ఉన్న టేలర్ హిమానీసదం నుండి ప్రవహిస్తుంది. దీనిని మొత్తమొదట 1911లో ఆష్టోవియన్ భూవిజ్ఞాన శాస్త్రవేత్త గ్రీఫిత్ టేలర్ కనుగొన్నాడు. మొదట్లో దీని మీద చాలా ఉపరోగానాలు ఉన్నప్పటికీ అలస్కా ఫెయిర్బ్యాంక్స్ విశ్వవిద్యాలయం చేసిన పరిశోధనల్లో కొన్ని వాస్తవాలు వెలుగు చూశాయి. ఇలా ఎరువు రంగు జలపాతం ప్రవహించడానికి కారణం... ఉప్పునీచిలోని ఆక్రిష్టెజ్డ్ ఇనుము కారణంగా ఏర్పడుతుందట. ఉప్పు నీటిని కలిగి ఉన్న ఇనుము ఆక్రిషన్షన్టో ఆక్రీకరణం చెందడం వల్ల ఎరువు రంగులోకి మారుతుంది. అలా మాలన నీరే ఈ భూడ్ పొల్స్ రూపంలో ఒప్పార్థమై ప్రవహిస్తున్నట్లు వారు కనుగొన్నారు.

